

Tijekom internetske rasprave očitovanje na nacrt prijedloga Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika dostavili su sljedeći predstavnici javnosti:

1. INA–Industrija nafte d.d. Avenija V. Holjevca 10, 10000 Zagreb;
2. OMV (CROATIA) Exploration and Production GmbH;
3. Dalibor Barbalic, V. Paje Širole 37, 51000 Rijeka;
4. Šibensko-kninska županija, Županijski operativni centar (ŽOC), Obala Franje Tuđmana 8, 22000 Šibenik;
5. Greenpeace za središnju i jugoistočnu Europu (Greenpeace CEE), predstavništvo u Hrvatskoj, Zeleni trg 3, 10000 Zagreb;
6. Zelena akcija, Frankopanska 1, 10 000 Zagreb;
7. Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, Obala HNP 7/III, 21 000 Split;
8. Zelena Istra, Gajeva 3, 52100 Pula.

Svi predstavnici zainteresirane javnosti koji su dali komentare na prijedlog Zakona suglasni su s objavom istih.

**KOMENTARI NA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O SIGURNOSTI
PRI ODOBALNOM ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI
UGLJIKOVODIKA, S ODGOVORIMA MINISTARSTVA
GOSPODARSTVA NA ISTE**

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika	
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo gospodarstva
Razdoblje savjetovanja (početak i završetak)	13.02.2015. do 13.03.2015.
Naziv/ime sudionika/ce savjetovanja (pojedinaac, udruga, ustanova i sl.) koji daje svoje mišljenje i primjedbe na nacrt zakona, drugog propisa ili akta	<i>INA – Industrija nafte d.d.</i> <i>Avenija V. Holjevca 10</i> <i>10000 Zagreb</i>
Tematsko područje i brojnost korisnika koje predstavljate, odnosno interes koji zastupate	
Načelne primjedbe na predloženi nacrt	<ol style="list-style-type: none"> Radovi na istraživanju i eksploataciji ugljikovodika su prvenstveno rudarski radovi temeljeni na Zakonu o rudarstvu i svim pripadajućim zakonskim aktima. U tom smislu, posebno naglašavamo potrebu usklađivanja Nacrta prijedloga Zakona s postojećim Pravilnikom o bitnim tehničkim zahtjevima, sigurnosti i zaštiti pri istraživanju i eksploataciji ugljikovodika iz podmorja Republike Hrvatske (Pravilnik, „Narodne novine“, broj 52/10). Ovim se Pravilnikom određuju bitni tehnički zahtjevi, sigurnost i zaštita za radove koji se izvode u svrhu istraživanja i eksploatacije ugljikovodika (rudarski radovi) iz podmorja Republike Hrvatske (čl 1) koje treba uzeti u obzir prilikom donošenja ovog nacrta Prijedloga zakona. Obveze i odgovornosti: operatora, ovlaštenika dozvole Mišljenja samo da je potrebno detaljnije, preciznije i jednoznačno odrediti koje su obveze i odgovornosti: operatora, ovlaštenika dozvole, a koje vlasnika. Posebno naglašavamo potrebu za jasno definiranim zahtjevima i odgovornostima prilikom odziva kod izvanrednih događaja na moru. Nacrt prijedloga Zakona potrebno je uskladiti s važećom zakonskom regulativom RH za izvanredne situacije. Također, u saborskoj proceduri je Prijedlog Zakona o sustavu civilne zaštite, kojim će se van snage staviti Zakon o zaštiti i spašavanju. Kako bi ovo područje bilo potpunosti regulirano, mišljenja smo da bi ova dva prijedloga zakona trebalo međusobno uskladiti. U Nacrtu prijedloga Zakona često se spominju „nadležna

tijela" i njihove obveze posebno u pogledu velikih nesreća, no, nije navedeno na koja se tijela te obveze točno odnose, što je u okolnostima izvanrednih događaja od presudne važnosti za pravovremeni i učinkovit odziv.

4. **Prijelazno razdoblje za postojeće objekte:** Iznimno je važno ovim Zakonom omogućiti dovoljno dugo prijelazno razdoblje kako bi se moglo kvalitetno i temeljito pripremiti za potpunu primjenu zahtjeva za postojeće objekte. Naime, Direktiva 2013/30/EU u članku 42. omogućava prijelazni period od najviše 3 godine, odnosno najkasnije do 19. srpnja 2018. za postojeće objekte. **Stoga, predlažemo da se u Nacrtu prijedloga Zakona, a obzirom da Direktiva isto omogućava, obavezno prenese navedeni datum 19. srpnja 2018. za obavezu potpune primjene ovog Zakona za postojeće objekte.**
5. **Provedbeni propisi:** Nacrt prijedloga Zakona predviđa donošenje samo jednog provedbenog propisa i to onoga kojim će se propisati zajednički obrasci za operatore i vlasnike objekata i za države članice, u svrhu razmjene i objave informacije o pokazateljima velikih opasnosti. To će s pozicije budućih koncesionara za provedbu Zakona biti nedovoljno: za pravovremeno, učinkovito i prije svega sigurno za ljude i okoliš provođenje ugovornih obveza te realizaciju Plana i programa radova potrebno je imati dodatne upute u obliku podzakonskih akata. Područje vezano na „offshore“ djelatnosti trenutno nije obuhvaćeno jasnom i jednoznačnom zakonskom regulativom i upravljano jednim državnim tijelom. Donošenje ovoga Zakona je prilika za uređenje odnosa i postavljanje jasnih zakonskih okvira, slijedom toga odgovornosti i obveza svih sudionika u procesu.
6. **Standardi i dobra naftaška praksa:** Nacrt prijedloga Zakona ne spominje dobru naftašku praksu „best practice“ i svjetski prihvaćene standarde, niti kao mogućnost primjene niti kao obavezu. To je inače formulacija koja se uobičajeno primjenjuje u sličnim dokumentima koji u nedostatku relevantnih provedbenih propisa, pruža podršku u vođenju cjelokupnog projekta vezanog na odobalne aktivnosti. Stoga, predlažemo navesti mogućnost korištenja uobičajene naftaške prakse dokazane u svijetu.
7. U Nacrtu prijedloga, plin se gotovo i ne spominje, uglavnom se govori o nafti. Predlažemo da se načelno odnosi i na plin i na naftu ili na jedno od navedenog u sklopu navedenog članka.

Primjedbe na pojedine članke
nacrtu zakona, drugog propisa
ili dijelove akta

Čl. 4 Definicije pojmova

Pojam (35) „velika ekološka nesreća“ – potrebno je usuglašavanje ovoga pojma s Direktivom koja ne navodi „veliku nesreću“ i „veliku ekološku nesreću“ kao dvije vrste nesreća. U Direktivi ne postoji pojam „velika ekološka nesreća“, već „veliki okolišni incident“.

Pojam (32) „simultane operacije“ je detaljno i jasno definiran je člankom 66. Pravilnika o bitnim tehničkim zahtjevima, sigurnosti i zaštiti pri istraživanju i eksploataciji ugljikovodika iz podmorja Republike Hrvatske. Predlažemo da se definicija u Nacrtu zakona uskladi s ovom ili se samo preuzme iz Pravilnika.

Potrebno unijeti definiciju „Komisije“ - koja se spominje u Nacrtu prijedloga Zakona – nije definirano na koju komisiju se misli, vjerojatno Komisiju EU-a, ali to bi trebalo navesti.

U definicije pojmova uključiti značenje engl riječi: *hazard*, te isto povezati s prijevodom termina – rizik. Procjena rizika se jednoznačno spominje samo na kraju Nacrta prijedloga Zakona dok Direktiva navodi procjenu rizika kao jedan od najvažnijih alata u pripremi izvješća o velikim opasnostima.

Potrebno je dosljedno definirati pojmove u okviru Nacrta prijedloga Zakona - kao primjer navodimo nedosljedne definicije: neeksploatacijski objekt, objekt, neovisna verifikacija, operator i ovlaštenik (dozvole). Radi jednostavnosti predlažemo korištenje definicija iz prijevoda Direktive 2013/30/EU koje su taksativne i dobro definirane.

Čl. 9 Regulatorne djelatnosti Agencije

U članku 9. stoji kako je financijske troškove Agencije i nadležnih državnih tijela u izvršavanju obveza iz ovoga Zakona dužan podmiriti ovlaštenik dozvole. Smatramo da navedeni stavak treba dodatno pojasniti odnosno da ovlaštenik mora unaprijed znati o kojim troškovima se govori.

Čl. 10 Rad Agencije

U članku 10. 1a, navodi se kako Agencija mora prilikom regulatornih djelatnosti, „djelovati neovisno od politike, zakonskih i podzakonskih propisa koja nisu povezana s regulatornim djelatnostima iz ovoga Zakona“. Poruke su zbunjujuće, navode na moguće krive interpretacije te ih treba pojasniti i činjenično potkrijepiti.

Čl.13, stavak (4) Izvješće o velikim opasnostima za eksploatacijski objekt

Smatramo vrlo pozitivnom odredbu Nacrta prijedloga Zakona koja operatoru, koji je dužan izraditi Izvješće o velikim opasnostima za eksploatacijski objekt, daje mogućnost (uz suglasnost AZU) izrade Izvješća o velikim opasnostima u odnosu na skupinu eksploatacijskih objekata.

Međutim, potrebno je propisati kriterije pod kojima je moguće izrađivati Izvješće za skupinu eksploatacijskih polja.

	<p>Čl. 13, stavak (7b), Izvješće o velikim opasnostima za eksploatacijski objekt</p> <p>U članku se navodi da informacije koje se dostavljaju u izvješću o velikim opasnostima za rad eksploatacijskog objekta moraju sadržavati: „<i>sažetak svakog sudjelovanja radnika u izradi izvješća o velikim opasnostima</i>“. Navedeni stavak nije dorečen te ga je potrebno detaljnije pojasniti.</p> <p>Čl. 17 Simultana operacija (SIMOP)</p> <p>Izuzetno važno sa aspekta sigurnosti je pojam simultanih operacija koji je nekonzistentan s definicijom SIMOP-a iz Pravilnika o bitnim tehničkim zahtjevima, sigurnosti i zaštiti pri istraživanju i eksploataciji ugljikovodika iz podmorja RH. Predlažemo da se SIMOP operacije zbog značaja, tehničke i sigurnosne te organizacijske zahtjevnosti koje proizlaze iz SIMOP-a, obuhvate zasebnim podzakonskim propisom.</p> <p>Čl. 18 Neovisna verifikacija</p> <p>Smatramo da je potrebno detaljnije obrazložiti obvezu neovisne verifikacije u kontekstu ovog Prijedloga Zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejasno je prema ovome dokumentu tko bi bili „neovisni verifikatori“ u RH? - Koje su odgovornosti verifikatora u pogledu neovisne verifikacije i izvješća koje podnose vlasniku? - Kako protumačiti odredbu da Izvješće neovisnog verifikatora razmatra operator i/ili vlasnik i daje izjavu da su popisi elemenata kritičnih za sigurnost i zaštitu okoliša i prirode i sustav njihovog održavanja, kako je navedeno u izvješću o velikim opasnostima, prikladni ili će biti prikladni? <p>Predlažemo da se u što prije, poštivajući rokove iz Zakona, objavi lista neovisnih verifikatora koje će zakonodavac prihvatiti.</p> <p>Članak 29. Planovi vanjskog odgovora na izvanredni događaj i pripravnost u slučaju izvanrednog događaja</p> <p>Predlažemo da se koordinacija i komunikacija za pripravnost iz članka 29. odvija preko jednog centralnog koordinacijskog tijela (povjerenstvo) koja će koordinirati aktivnosti s drugim državnim tijelima.</p>
<p>Ime i prezime osobe/a koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za zastupanje</p>	<p>Emanuel Kovačić, direktor Sektora za odnose s vanjskim subjektima</p> <hr/> <p><u>Kontakt</u> E-mail: emanuel.kovacic@ina.hr</p>

	Telefon: 01/6450201	
Datum dostavljanja obrasca	13. ožujka 2015.	
Jeste li suglasni da se ovaj obrazac, s nazivom/imenom sudionika/ce savjetovanja, objavi na internetskoj stranici nadležnog tijela?	DA	NE

Poštovani,

Hvala Vam na dostavi Vašeg cijenjenog mišljenja u postupku u izrade Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, te nastavno dajemo očitovanje na vaše mišljenje.

Načelne primjedbe na predloženi nacrt

1. Radovi na istraživanju i eksploataciji ugljikovodika su prvenstveno rudarski radovi temeljeni na Zakonu o rudarstvu i svim pripadajućim zakonskim aktima.

U tom smislu, posebno naglašavamo potrebu usklađivanja Nacrta prijedloga Zakona s postojećim Pravilnikom o bitnim tehničkim zahtjevima, sigurnosti i zaštiti pri istraživanju i eksploataciji ugljikovodika iz podmorja Republike Hrvatske (Pravilnik, „Narodne novine“, broj 52/10). Ovim se Pravilnikom određuju bitni tehnički zahtjevi, sigurnost i zaštita za radove koji se izvode u svrhu istraživanja i eksploatacije ugljikovodika (rudarski radovi) iz podmorja Republike Hrvatske (čl 1) koje treba uzeti u obzir prilikom donošenja ovog nacrta Prijedloga zakona.

NE/DA	Prijedlogom Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, s Konačnim prijedlogom zakona (u daljnjem tekstu: Zakon) odredbama članka 2. određena je primjena propisa među ostalim i Zakona o rudarstvu i Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika. Nadalje člankom 4. stavkom 1. točkom 31. Zakona određeno je: "31) Simultane operacije znači istovremeno izvođenje odobalnih radova koji se izvode u svrhu istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na odobalnim objektima u skladu s propisom kojim su uređeni bitni tehnički zahtjevi, sigurnost i zaštita pri istraživanju i eksploataciji ugljikovodika iz podmorja Republike Hrvatske"
-------	---

2. Obveze i odgovornosti: operatora, ovlaštenika dozvole

Mišljenja samo da je potrebno detaljnije, preciznije i jednoznačno odrediti koje su obveze i odgovornosti: operatora, ovlaštenika dozvole, a koje vlasnika.

NE/DA	Ispravljeno i Zakonom su jasno propisane obveze ovlaštenika dozvole, operatora, vlasnika.
-------	---

3. Posebno naglašavamo potrebu za jasno definiranim zahtjevima i odgovornostima prilikom odziva kod izvanrednih događaja na moru. Nacrt prijedloga Zakona potrebno je uskladiti s

važecom zakonskom regulativom RH za izvanredne situacije. Također, u saborskoj proceduri je Prijedlog Zakona o sustavu civilne zaštite, kojim će se van snage staviti Zakon o zaštiti i spašavanju. Kako bi ovo područje bilo potpunosti regulirano, mišljenja smo da bi ova dva prijedloga zakona trebala međusobno uskladiti. U Nacrtu prijedloga Zakona često se spominju „nadležna tijela“ i njihove obveze posebno u pogledu velikih nesreća, no, nije navedeno na koja se tijela te obveze točno odnose, što je u okolnostima izvanrednih događaja od presudne važnosti za pravovremeni i učinkovit odziv.

DA	
----	--

4. Prijelazno razdoblje za postojeće objekte: Iznimno je važno ovim Zakonom omogućiti dovoljno dugo prijelazno razdoblje kako bi se moglo kvalitetno i temeljito pripremiti za potpunu primjenu zahtjeva za postojeće objekte. Naime, Direktiva 2013/30/EU u članku 42. omogućava prijelazni period od najviše 3 godine, odnosno najkasnije do 19. srpnja 2018. za postojeće objekte. Stoga, predlažemo da se u Nacrtu prijedloga Zakona, a obzirom da Direktiva isto omogućava, obavezno prenese navedeni datum 19. srpnja 2018. za obavezu potpune primjene ovog Zakona za postojeće objekte.

DA	
----	--

5. Provedbeni propisi: Nacrt prijedloga Zakona predviđa donošenje samo jednog provedbenog propisa i to onoga kojim će se propisati zajednički obrasci za operatore i vlasnike objekata i za države članice, u svrhu razmjene i objave informacije o pokazateljima velikih opasnosti. To će s pozicije budućih koncesionara za provedbu Zakona biti nedovoljno: za pravovremeno, učinkovito i prije svega sigurno za ljude i okoliš provođenje ugovornih obveza te realizaciju Plana i programa radova potrebno je imati dodatne upute u obliku podzakonskih akata. Područje vezano na „offshore“ djelatnosti trenutno nije obuhvaćeno jasnom i jednoznačnom zakonskom regulativom i upravljano jednim državnim tijelom. Donošenje ovoga Zakona je prilika za uređenje odnosa i postavljanje jasnih zakonskih okvira, slijedom toga odgovornosti i obveza svih sudionika u procesu.

NE/DA	Zakonom je propisano donošenje smjernica, uputa, pravila od nadležnog tijela.
-------	---

6. Standardi i dobra naftaška praksa: Nacrt prijedloga Zakona ne spominje dobru naftašku praksu „best practice“ i svjetski prihvaćene standarde, niti kao mogućnost primjene niti kao obavezu. To je inače formulacija koja se uobičajeno primjenjuje u sličnim dokumentima koji u nedostatku relevantnih provedbenih propisa, pruža podršku u vođenju cjelokupnog projekta vezanog na odobalne aktivnosti. Stoga, predlažemo navesti mogućnost korištenja uobičajene naftaške prakse dokazane u svijetu.

NE	Zakonom su jasno propisane svi dokumenti, procedure u skladu s Direktivom 2013/30/EU i Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1112/2014 o utvrđivanju zajedničkog obrasca pomoću kojeg operatori i vlasnici odobalnih naftnih i plinskih objekata razmjenjuju informacije o pokazateljima velikih opasnosti te zajedničkog obrasca pomoću kojeg države članice objavljuju informacije o pokazateljima velikih opasnosti (SL L 302., 22.10.2014.). i zakonskim propisima na snazi u Republici Hrvatskoj.
----	--

7. U Nacrtu prijedloga, plin se gotovo i ne spominje, uglavnom se govori o nafti. Predlažemo da se načelno odnosi i na plin i na naftu ili na jedno od navedenog u sklopu navedenog članka.

NE/DA	Zakona se odnosi se kako na naftu, tako i na plin, općenito ugljikovodike, a činjenica da se nafta spominje više uvjetovana je preuzimanjem obveza iz Direktive 2013/30/EU.
-------	---

Primjedbe na pojedine članke nacrtu zakona, drugog propisa ili dijelove akta

Čl. 4 Definicije pojmova

Pojam (35) „velika ekološka nesreća“ – potrebno je usuglašavanje ovoga pojma s Direktivom koja ne navodi „veliku nesreću“ i „veliku ekološku nesreću“ kao dvije vrste nesreća. U Direktivi ne postoji pojam „velika ekološka nesreća“, već „veliki okolišni incident“.

DA	
----	--

Pojam (32) „simultane operacije“ je detaljno i jasno definiran je člankom 66. Pravilnika o bitnim tehničkim zahtjevima, sigurnosti i zaštiti pri istraživanju i eksploataciji ugljikovodika iz podmorja Republike Hrvatske. Predlažemo da se definicija u Nacrtu zakona uskladi s ovom ili se samo preuzme iz Pravilnika.

NE/DA	U skladu s propisima iz rudarstva i preuzimanjem obveza iz Direktive 2013/30/EU..
-------	---

Potrebno unijeti definiciju „Komisije“ - koja se spominje u Nacrtu prijedloga Zakona – nije definirano na koju komisiju se misli, vjerojatno Komisiju EU-a, ali to bi trebalo navesti.

DA	
----	--

U definicije pojmova uključiti značenje engl riječi: hazard, te isto povezati s prijevodom termina – rizik. Procjena rizika se jednoznačno spominje samo na kraju Nacrta prijedloga Zakona dok Direktiva navodi procjenu rizika kao jedan od najvažnijih alata u pripremi izvješća o velikim opasnostima.

DA	
----	--

Potrebno je dosljedno definirati pojmove u okviru Nacrta prijedloga Zakona - kao primjer navodimo nedosljedne definicije: neeksploatacijski objekt, objekt, neovisna verifikacija, operator i ovlaštenik (dozvole). Radi jednostavnosti predlažemo korištenje definicija iz prijevoda Direktive 2013/30/EU koje su taksativne i dobro definirane.

NE/DA	Zakonom je pisan u skladu s Direktivom 2013/30/EU i Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1112/2014 o utvrđivanju zajedničkog obrasca pomoću kojeg operatori i vlasnici odobalnih naftnih i plinskih objekata razmjenjuju informacije o pokazateljima velikih opasnosti te zajedničkog obrasca pomoću kojeg države članice objavljuju informacije o pokazateljima velikih opasnosti (SL L 302., 22.10.2014.) uz definicije koje se već koriste u Republici Hrvatskoj iz zakonskih i podzakonskih propisa kojima je uređeno rudarstvo..
-------	--

Čl. 9 Regulatorne djelatnosti Agencije

U članku 9. stoji kako je financijske troškove Agencije i nadležnih državnih tijela u izvršavanju obveza iz ovoga Zakona dužan podmiriti ovlaštenik dozvole. Smatramo da navedeni stavak treba dodatno pojasniti odnosno da ovlaštenik mora unaprijed znati o kojim troškovima se govori.

NE/DA	Navedeno je u skladu s Direktivom 2013/30/EU, odnosno kako u Zakonu unaprijed predvidjeti troškove, koji se mogu namiriti od ovlaštenika dozvole?.
-------	--

Čl. 10 Rad Agencije

U članku 10. 1a, navodi se kako Agencija mora prilikom regulatornih djelatnosti, „djelovati neovisno od politike, zakonskih i podzakonskih propisa koja nisu povezana s regulatornim djelatnostima iz ovoga Zakona“. Poruke su zbunjujuće, navode na moguće krive interpretacije te ih treba pojasniti i činjenično potkrijepiti.

DA	
----	--

Čl.13, stavak (4) Izvješće o velikim opasnostima za eksploatacijski objekt

Smatramo vrlo pozitivnom odredbu Nacrta prijedloga Zakona koja operatoru, koji je dužan izraditi Izvješće o velikim opasnostima za eksploatacijski objekt, daje mogućnost (uz suglasnost AZU) izrade Izvješća o velikim opasnostima u odnosu na skupinu eksploatacijskih objekata.

Međutim, potrebno je propisati kriterije pod kojima je moguće izrađivati Izvješće za skupinu eksploatacijskih polja.

NE/DA	Zakonom je propisano donošenje smjernica, uputa, pravila od nadležnog tijela.
-------	---

Čl. 13, stavak (7b), Izvješće o velikim opasnostima za eksploatacijski objekt

U članku se navodi da informacije koje se dostavljaju u izvješću o velikim opasnostima za rad eksploatacijskog objekta moraju sadržavati: „sažetak svakog sudjelovanja radnika u izradi izvješća o velikim opasnostima“. Navedeni stavak nije dorečen te ga je potrebno detaljnije pojasniti.

NE/DA	Zakonom je propisano donošenje smjernica, uputa, pravila od nadležnog tijela.
-------	---

Čl. 17 Simultana operacija (SIMOP)

Izuzetno važno sa aspekta sigurnosti je pojam simultanih operacija koji je nekonzistentan s definicijom SIMOP-a iz Pravilnika o bitnim tehničkim zahtjevima, sigurnosti i zaštiti pri istraživanju i eksploataciji ugljikovodika iz podmorja RH. Predlažemo da se SIMOP operacije zbog značaja, tehničke i sigurnosne te organizacijske zahtjevnosti koje proizlaze iz SIMOP-a, obuhvate zasebnim podzakonskim propisom.

NE	Navedeni pravilnik uređen je propisima kojima je uređeno rudarstvo u Republici Hrvatskoj, odnosno isti nije predmet ovoga Zakona.
----	---

Čl. 18 Neovisna verifikacija

Smatramo da je potrebno detaljnije obrazložiti obvezu neovisne verifikacije u kontekstu ovog Prijedloga Zakona:

- Nejasno je prema ovome dokumentu tko bi bili „neovisni verifikatori“ u RH?
- Koje su odgovornosti verifikatora u pogledu neovisne verifikacije i izvješća koje podnose vlasniku?
- Kako protumačiti odredbu da Izvješće neovisnog verifikatora razmatra operator i/ili vlasnik i daje izjavu da su popisi elemenata kritičnih za sigurnost i zaštitu okoliša i prirode i sustav njihovog održavanja, kako je navedeno u izvješću o velikim opasnostima, prikladni ili će biti prikladni?

Predlažemo da se u što prije, poštujući rokove iz Zakona, objavi lista neovisnih verifikatora koje će zakonodavac prihvatiti.

NE/DA	Navedeno je u skladu s Direktivom 2013/30/EU.
-------	---

Članak 29. Planovi vanjskog odgovora na izvanredni događaj i pripravnost u slučaju izvanrednog događaja

Predlažemo da se koordinacija i komunikacija za pripravnost iz članka 29. odvija preko jednog centralnog koordinacijskog tijela (povjerenstvo) koja će koordinirati aktivnosti s drugim državnim tijelima.

DA	
----	--

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika	
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo gospodarstva
Razdoblje savjetovanja (početak i završetak)	13.02.2015. do 13.03.2015.
Naziv/ime sudionika/ce savjetovanja (pojedinaac, udruga, ustanova i sl.) koji daje svoje mišljenje i primjedbe na nacrt zakona, drugog propisa ili akta	<i>OMV (CROATIA) Exploration and Production GmbH</i>
Tematsko područje i brojnost korisnika koje predstavljate, odnosno interes koji zastupate	<i>Istraživačkih aktivnosti i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu</i>
Načelne primjedbe na predloženi nacrt	Općenito bismo istaknuli da nekoliko rokova, primjerice za podnošenje izvješća, praktički nije izvedivo. Nadalje, primjećujemo potrebu da se preciznije definiraju posebni uvjeti (vidjeti naše posebne preporuke).
Primjedbe na pojedine članke nacrta zakona, drugog propisa ili dijelove akta	<p>OMV-ovo mišljenje o hrvatskom Nacrtu prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika</p> <p>Pozdravljamo mogućnost komentiranja Nacrta prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.</p> <p>GLAVNI PRIGOVORI PREDLOŽENOM NACRTU</p> <p>Općenito bismo istaknuli da nekoliko rokova, primjerice za podnošenje izvješća, praktički nije izvedivo. Nadalje, primjećujemo potrebu da se preciznije definiraju posebni uvjeti (vidjeti naše posebne preporuke).</p> <p>POSEBNE PREPORUKE</p> <p><u>Članak 6. - Pitanja sigurnosti, okoliša i prirode u vezi s odobrenjima:</u></p> <p>1. Preporučujemo što jasnije pozivanje na propise o zaštiti okoliša iz članka 6. stavka 1. točke b.</p> <p><u>Članak 7. – Sudjelovanje javnosti:</u></p> <p>2. Europska direktiva o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti izričito spominje zahtjev za rano i učinkovito sudjelovanje javnosti u "istraživačkom bušenju na neproizvodnom objektu". Smatramo da bi to trebalo biti jasno navedeno i u hrvatskom nacrtu prijedloga.</p> <p><u>Članak 8. – Odobalni radovi:</u></p> <p>3. Članak 8. stavak 2. navodi da odobalni radovi ne mogu</p>

započeti ili se nastaviti dok Agencija ne prihvati izvješće o velikim opasnostima. Postavili bismo pitanje kako je to međusobno povezano s Procjenom utjecaja na okoliš i Procesom sudjelovanja javnosti?

Članak 11. - Dokumenti koji se dostavljaju za izvođenje odobalnih radova:

4. Postavili bismo pitanje kako je članak 11. stavak 8. povezan s Procjenom utjecaja na okoliš i Procesom sudjelovanja javnosti?

Članak 12. - Obavijest o projektu i obavijest o premještanju eksploatacijskog objekta:

5. Strogo preporučujemo dodavanje zahtjeva "potrebni standardi uspješnosti elemenata ključnih za sigurnost i zaštitu okoliša" zahtjevima u članku 12. točki i.

Članak 13. - Izvješće o velikim opasnostima za eksploatacijski objekt:

6. Htjeli bismo istaknuti da članak 13. stavak 6. nedostavno obrazlaže kada rok od 15 dana počinje i kako je to međusobno povezano s postupkom dozvole za neplanirane bitne promjene.

Članak 16. – Obavijest i informacije o radovima u bušotini:

7. Strogo preporučujemo dodavanje "opisa opasnosti ispod površine" zahtjevima za procjenu rizika u članku 16. stavku 2. točki g.

8. Preporučujemo da se izraz "izvođač" u članku 16. stavku 10. točki b. treba zamijeniti izrazom "operator" kao u EU Direktivi o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti.

9. Postavili bismo pitanje kako je izraz "njezina trenutačna oprema" u članku 16. stavku 10. točki g. dodatno definiran?

Članak 20. - Sprječavanje velikih nesreća od strane operatora i vlasnika:

10. Članak 20. stavak 2. točka a. je dodatni zahtjev, a mi uviđamo potrebu za pojašnjenjem ciljeva i rješenja za kontrolu rizika od velikih nesreća. Općenito, taj zahtjev treba biti obuhvaćen posebnom analizom sigurnosti.

11. Strogo preporučujemo zamjenu izraza "dubinski kontrolno-blokadni sustav" u članku 20. stavku 8. točki b. izrazom "primarno zadržavanje" budući da su dubinski kontrolno-blokadni sustavi samo dio primarnih zadržavanja.

12. Strogo preporučujemo zamjenu izraza "površinski kontrolno-blokadni sustav" u članku 20. stavku 8. točki c. izrazom "sekundarno zadržavanje" budući da su površinski kontrolno-blokadni samo dio sekundarnih zadržavanja.

Članak 24. – Razmjena informacija:

13. Preporučujemo zamjenu izraza "remontni radovi" izrazom "izmjena ili popravak" u članku 24. stavku 1. točki b.

	<p>14. Strogo preporučujemo dodavanje teksta "značajni gubitak strukturne cjelovitosti" zahtjevima u članku 24. stavku 1. točki d.</p> <p>15. Preporučujemo dodavanje teksta "Informacije također pokazuju sveukupnu učinkovitost mjera i nadzora koje provode pojedinačni operateri i vlasnici, te industrija kao cjelina, i to posebno u pogledu sprečavanja velikih nesreća i smanjivanja rizika za okoliš na najmanju moguću mjeru" članku 24. stavku 3. kao u EU Direktivi o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti.</p> <p><u>Članak 29. – Planovi vanjskog odgovora na izvanredni događaj i pripravnost u slučaju izvanrednog događaja:</u></p> <p>16. Preporučujemo dodavanje sljedećeg teksta članku 29. stavku 1. "ili povezanu infrastrukturu i područja u njihovoj nadležnosti koja mogu biti pogođena".</p> <p>17. Preporučujemo zamjenu izraza "okoliš i prirodu" preciznijim izrazima "divlje vrste na kopnu i moru, uključujući situacije kada životinje prekrivene naftom stignu do obale prije samog izljeva" u članku 29. stavku 5. točki h.</p> <p>18. Preporučujemo zamjenu upućivanja na "stavak 8." upućivanjem na "stavak 7." u članku 29. stavku 8.</p>		
<p>Ime i prezime osobe/a koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za zastupanje</p>	<p>Tobias Danz, Corporate HSSE, OMV Aktiengesellschaft</p> <p><u>Kontakt</u></p> <p>E-mail: tobias.danz@omv.com</p> <p>Telefon: +43 (1) 40440 22337</p>		
<p>Datum dostavljanja obrasca</p>	<p>13.03.2015</p>		
<p>Jeste li suglasni da se ovaj obrazac, s nazivom/imenom sudionika/ce savjetovanja, objavi na internetskoj stranici nadležnog tijela?</p>	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 50%;">DA</td> <td style="width: 50%;">NE</td> </tr> </table>	DA	NE
DA	NE		

Poštovani,

Hvala Vam na dostavi Vašeg cijenjenog mišljenja u postupku u izrade Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, te nastavno dajemo očitovanje na vaše mišljenje.

Načelne primjedbe na predloženi nacrt

Općenito bismo istaknuli da nekoliko rokova, primjerice za podnošenje izvješća, praktički nije izvedivo. Nadalje, primjećujemo potrebu da se preciznije definiraju posebni uvjeti (vidjeti naše posebne preporuke).

NE/DA	Nažalost niste naveli koji su rokovi neprovedivi.
-------	---

Primjedbe na pojedine članke nacrtu zakona, drugog propisa ili dijelove akta

Članak 6. - Pitanja sigurnosti, okoliša i prirode u vezi s odobrenjima:

1. Preporučujemo što jasnije pozivanje na propise o zaštiti okoliša iz članka 6. stavka 1. točke b.

NE	Nažalost mišljenja smo da je došlo do nesporazuma, budući stavak 1. članka 6 Zakona nema točku b. Mišljenja smo da je članak 6. Zakona napisan u skladu s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.)
----	--

Članak 7. – Sudjelovanje javnosti:

2. Europska direktiva o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti izričito spominje zahtjev za rano i učinkovito sudjelovanje javnosti u "istraživačkom bušenju na neproizvodnom objektu". Smatramo da bi to trebalo biti jasno navedeno i u hrvatskom nacrtu prijedloga.

DA	
----	--

Članak 8. – Odobalni radovi:

3. Članak 8. stavak 2. navodi da odobalni radovi ne mogu započeti ili se nastaviti dok Agencija ne prihvati izvješće o velikim opasnostima. Postavili bismo pitanje kako je to međusobno povezano s Procjenom utjecaja na okoliš i Procesom sudjelovanja javnosti?

NE/DA	Nažalost mišljenja smo da je došlo do nesporazuma, budući se navedenim člankom ne navodi niti Procjena utjecaja na okoliš i Proces sudjelovanja javnosti. Propisana obveza je u skladu s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.). Ovlaštenik dozvole dužan je ishoditi/provesti sve one procedure koje su propisane pozitivnim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj a odnose se na istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.
-------	--

Članak 11. - Dokumenti koji se dostavljaju za izvođenje odobalnih radova:

4. Postavili bismo pitanje kako je članak 11. stavak 8. povezan s Procjenom utjecaja na okoliš i Procesom sudjelovanja javnosti?

NE/DA	Nažalost mišljenja smo da je došlo do nesporazuma, budući se navedenim člankom ne navodi niti Procjena utjecaja na okoliš i Proces sudjelovanja javnosti. Propisana obveza je u skladu s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.). Ovlaštenik dozvole dužan je ishoditi/provesti sve one procedure koje su propisane pozitivnim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj a odnose se na istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.
-------	--

Članak 12. - Obavijest o projektu i obavijest o premještanju eksploatacijskog objekta:

5. Strogo preporučujemo dodavanje zahtjeva "potrebni standardi uspješnosti elemenata ključnih za sigurnost i zaštitu okoliša" zahtjevima u članku 12. točki i.

NE	Mišljenja smo da je predmetna odredba u s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.).
----	---

Članak 13. - Izvješće o velikim opasnostima za eksploatacijski objekt:

6. Htjeli bismo istaknuti da članak 13. stavak 6. nedostavno obrazlaže kada rok od 15 dana počinje i kako je to međusobno povezano s postupkom dozvole za neplanirane bitne promjene.

DA	
----	--

Članak 16. – Obavijest i informacije o radovima u bušotini:

7. Strogo preporučujemo dodavanje "opisa opasnosti ispod površine" zahtjevima za procjenu rizika u članku 16. stavku 2. točki g.

NE	Mišljenja smo da je predmetna odredba u s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.).
----	---

8. Preporučujemo da se izraz "izvođač" u članku 16. stavku 10. točki b. treba zamijeniti izrazom "operator" kao u EU Direktivi o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti.

DA	
----	--

9. Postavili bismo pitanje kako je izraz "njezina trenutačna oprema" u članku 16. stavku 10. točki g. dodatno definiran?

DA	
----	--

Članak 20. - Sprječavanje velikih nesreća od strane operatora i vlasnika:

10. Članak 20. stavak 2. točka a. je dodatni zahtjev, a mi uviđamo potrebu za pojašnjenjem ciljeva i rješenja za kontrolu rizika od velikih nesreća. Općenito, taj zahtjev treba biti obuhvaćen posebnom analizom sigurnosti.

NE	Mišljenja smo da je predmetna odredba u s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.).
----	---

11. Strogo preporučujemo zamjenu izraza "dubinski kontrolno-blokadni sustav" u članku 20. stavku 8. točki b. izrazom "primarno zadržavanje" budući da su dubinski kontrolno-blokadni sustavi samo dio primarnih zadržavanja.

DA	
----	--

12. Strogo preporučujemo zamjenu izraza "površinski kontrolno-blokadni sustav" u članku 20. stavku 8. točki c. izrazom "sekundarno zadržavanje" budući da su površinski kontrolno-blokadni samo dio sekundarnih zadržavanja.

DA	
----	--

Članak 24. – Razmjena informacija:

13. Preporučujemo zamjenu izraza "remontni radovi" izrazom "izmjena ili popravak" u članku 24. stavku 1. točki b.

NE	Isto je propisano u skladu s uobičajenom terminologijom koja se koristi u Republici Hrvatskoj.
----	--

14. Strogo preporučujemo dodavanje teksta "značajni gubitak strukturne cjelovitosti" zahtjevima u članku 24. stavku 1. točki d.

NE	Mišljenja smo da je predmetna odredba u s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.).
----	---

15. Preporučujemo dodavanje teksta "Informacije također pokazuju sveukupnu učinkovitost mjera i nadzora koje provode pojedinačni operateri i vlasnici, te industrija kao cjelina, i to posebno u pogledu sprečavanja velikih nesreća i smanjivanja rizika za okoliš na najmanju moguću mjeru" članku 24. stavku 3. kao u EU Direktivi o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti.

NE	Mišljenja smo da je predmetna odredba u s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.).
----	---

Članak 29. – Planovi vanjskog odgovora na izvanredni događaj i pripravnost u slučaju izvanrednog događaja:

16. Preporučujemo dodavanje sljedećeg teksta članku 29. stavku 1. "ili povezanu infrastrukturu i područja u njihovoj nadležnosti koja mogu biti pogođena".

NE/DA	Mišljenja smo da je predmetna odredba u s smjericama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.), odnosno doraden je članak koji određuje Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora.
-------	---

17. Preporučujemo zamjenu izraza "okoliš i prirodu" preciznijim izrazima "divlje vrste na kopnu i moru, uključujući situacije kada životinje prekrivene naftom stignu do obale prije samog izljeva" u članku 29. stavku 5. točki h.

NE	Mišljenja smo da je predmetna odredba u s smjericama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.).
----	--

18. Preporučujemo zamjenu upućivanja na "stavak 8." upućivanjem na "stavak 7." u članku 29. stavku 8.

DA	
----	--

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika	
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo gospodarstva
Razdoblje savjetovanja (početak i završetak)	13.02.2015. do 13.03.2015.
Naziv/ime sudionika/ce savjetovanja (pojedinaac, udruga, ustanova i sl.) koji daje svoje mišljenje i primjedbe na nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Dalibor BARBALIC V.Paje Širole 37 51000 Rijeka Republika Hrvatska
Tematsko područje i brojnost korisnika koje predstavljate, odnosno interes koji zastupate	Zaštita okoliša Osobno
Nacelne primjedbe na predloženi nacrt	Nacrt Zakona nije obuhvatio sve potencijalne opasnosti. Kaznene odredbe su daleko ispod potencijalno mogućih šteta i nemaju preventivni učinak. Razvidno je da je Nacrt sastavila nestručna osoba ili nestručni tim.

<p>Primjedbe na pojedine clanke nacрта zakona, drugog propisa ili dijelove akta</p>	<p>Clanak 3. > "Direktiva 2013/30/EU, 2004/35/EZ,itd."</p> <p>Hrvatska nije sudjelovala u kreiranju i donošenju predmetne Direktive pa je vrlo vjerojatno da istom nisu obuhvacene specificnosti Jadranskoga mora.</p> <p>Clanak 4. >tocka 36) "bilo koja druga nesreca koja dovede do gubitka života ili ozljede kod pet ili više osoba istovremeno koje se nalaze na objektu u kojem se pojavi izvor opasnosti ili koje sudjeluju u djelatnosti odobalnih radova"</p> <p>Kako ce se radovi, prije ili kasnije, odvijati na nekoliko desetaka lokacija (polja) može se dogoditi da se istovremeno ili u kratkom razmaku dogodi nekoliko nesreca na više istraživačkih polja u kojima pojedinačno nema više od 5 unesrećenih osoba ali ukupno ima 20 unesrećenih na 5 polja tj na svakom polju 4 osobe. Po sadašnjoj definiciji to pojedinačno nije "Velika nesreca" ali je ukupno "Vrlo Velika Nesreca" !!!!</p> <p>Clanak 8. >tocka 5) Treba dodati bespilotne letjelice, ronilice sa i bez posade.</p> <p>Clanak 30. >Zašto 12 sati ?!</p> <p>Treba stajati "ne duže od 30 minuta". Nadam se da nemoram pojašnjavati razlog.</p> <p>Clanak 35. >tocka (1) >Umjesto u kunama treba biti naveden iznos u EUR i to od 5 miliona do 20 miliona EUR.</p> <p>Clanak 35. >tocka (2) >Umjesto u kunama treba biti naveden iznos u EUR i to od 2 miliona do 5 miliona EUR.</p> <p>Kako bi naplata kazne bila osigurana Ovlaštenik dozvole trebao bi položiti bankarsku garanciju u iznosu maksimalne kazne prilikom potpisa Ugovora ili prije pocetka radova.</p> <p>Nadam se da nemoram pojašnjavati zašto.</p>
<p>Ime i prezime osobe/a koja je sastavljala primjedbe ili osobe</p>	<p>Dalibor BARBALIC</p>

	<u>Kontakt</u> E-mail: db@shipyardnet.com Telefon: 051 / 78 55 55
Datum dostavljanja obrasca	
Jeste li suglasni da se ovaj obrazac, s nazivom/imenom sudionika/ce savjetovanja, objavi na internetskoj stranici nadležnog tijela?	DA

Važna napomena:

Popunjeni obrazac dostaviti na adresu elektronske pošte rudarstvo@mingo.hr zaključno do 13. ožujka 2015. godine

NAPOMENA: U uvodu Nacrta, "Opis postojećeg stanja" navodite ..

"Velike nesreće vezane za odobalne radove mogu imati razorne i nepovratne posljedice na morski i obalni okoliš kao i značajne negativne učinke na priobalna gospodarstva".

Sukladno navedenom, **Hrvatska nebi trebala na Jadranu dozvoliti izvođenje radova koji su predmet ovoga Nacrta zakona** jer ne postoji 100% sigurnost da se neće dogoditi "Velika nesreća" a rezultat će biti **"razorne i nepovratne posljedice na morski i obalni okoliš kao i značajne negativne učinke na priobalna gospodarstva"** a ovo nemože spriječiti nijedan Zakon ma koliko se cinio dobrim.

Poštovani,

Hvala Vam na dostavi Vašeg cijenjenog mišljenja u postupku u izrade Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, te nastavno dajemo očitovanje na vaše mišljenje.

Načelne primjedbe na predloženi nacrt

Nacrt Zakona nije obuhvatio sve potencijalne opasnosti. Kaznene odredbe su daleko ispod potencijalno mogućih šteta i nemaju preventivni učinak. Razvidno je da je Nacrt sastavila nestručna osoba ili nestručni tim.

NE	Mišljenja smo da je Zakon napisan u najboljoj namjeri vodeći računa o smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.).
----	---

Primjedbe na pojedine članke nacrtu zakona, drugog propisa ili dijelove akta

Članak 3. >

Hrvatska nije sudjelovala u kreiranju i donošenju predmetne Direktive pa je vrlo vjerojatno da istom nisu obuhvacene specifičnosti Jadranskoga mora.

	Primjedba nije razumljiva, ali sve, pa tako i Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.) daje smjernice koje se transportiranjem u nacionalna zakonodavstva moraju uvažiti. Ovdje ukazujemo da Republika Hrvatska i u uvjetima punopravnog članstva u Europskoj uniji, ima obvezu preuzimanja pravne stečevine u nacionalno zakonodavstvo kao što je propisano u članku 145. stavku 2. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst i Narodne novine, broj 5/2014, odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014. godine), koji je stupio na snagu danom ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.
--	--

Članak 4. >točka 36)

Kako će se radovi, prije ili kasnije, odvijati na nekoliko desetaka lokacija (polja) može se dogoditi da se istovremeno ili u kratkom razmaku dogodi nekoliko nesreća na više istraživačkih polja u kojima pojedinačno nema više od 5 unesrećenih osoba ali ukupno ima 20 unesrećenih na 5 polja tj na svakom polju 4 osobe. Po sadašnjoj definiciji to pojedinačno nije "Velika nesreća" ali je ukupno "Vrlo Velika Nesreća" !!!!

NE/DA	Mišljenja smo da je predmetna odredba u s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.). Ukazujemo da je dopunjena definicija Velike nesreće u skladu s propisima iz zaštite okoliša kojima je ista određena.
-------	--

Članak 8. >točka 5)

Treba dodati bespilotne letjelice, ronilice sa i bez posade.

NE	Mišljenja smo da je predmetna odredba u s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.) i ostalim zakonskim propisima kojima je predmetna materija uređena u Republici Hrvatskoj.
----	--

Članak 30. >

Zašto 12 sati ?! Treba stajati "ne duže od 30 minuta". Nadam se da nemoram pojašnjavati razlog.

DA	
----	--

Clanak 35. >tocka (1) >

Umjesto u kunama treba biti naveden iznos u EUR i to od 5 miliona do 20 miliona EUR.

Clanak 35. >tocka (2) >

Umjesto u kunama treba biti naveden iznos u EUR i to od 2 miliona do 5 miliona EUR.

Kako bi naplata kazne bila osigurana Ovlaštenik dozvole trebao bi položiti bankarsku garanciju u iznosu maksimalne kazne prilikom potpisa Ugovora ili prije pocetka radova.

Nadam se da nemoram pojašnjavati zašto.

NE	Ovdje smo dužni ukazati da je Hrvatska kuna službena valuta Republike Hrvatske od 30. svibnja 1994. godine. Nadalje prekršajne odredbe su u skladu s propisima kojima je uređena predmetna materija u Republici Hrvatskoj. Nadalje u Zakonu je člankom 6. stavkom 5. određeno: "(5) Ovlaštenik dozvole je za vrijeme trajanja izdane dozvole obavezan imati i održavati na snazi odgovarajuće police osiguranja u skladu sa Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika".
----	--

NAPOMENA: U uvodu Nacrta, "Opis postojećeg stanja" navodite ..

"Velike nesreće vezane za odobalne radove mogu imati razorne i nepovratne posljedice na morski i obalni okoliš kao i značajne negativne učinke na priobalna gospodarstva".

Sukladno navedenom, jer ne postoji 100% sigurnost da se neće dogoditi "Velika nesreća" a rezultat će biti "razorne i nepovratne posljedice na morski i obalni okoliš kao i značajne negativne učinke na priobalna gospodarstva" a ovo nemože spriječiti nijedan Zakon ma koliko se cinio dobrim.

NE	Zakonom o rudarstvu i Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika određen je postupak odobrenja/izdavanja dozvole, sklapanje ugovora, odnosno odobrenje/izdavanje istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja. Predmetnim Zakonom ne rješava se navedena materija.
----	---

1

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika	
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo gospodarstva
Razdoblje savjetovanja (početak i završetak)	13.02.2015. do 13.03.2015.
Naziv/ime sudionika/ce savjetovanja (pojedinaac, udruga, ustanova i sl.) koji daje svoje mišljenje i primjedbe na nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Šibensko-kninska županija Županijski operativni centar (ŽOC)
Tematsko područje i brojnost korisnika koje predstavljate, odnosno interes koji zastupate	Šibensko-kninska županija
Načelne primjedbe na predloženi nacrt	<i>Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika nije uvažio ulogu Županijskog operativnog centra kod iznenadnih onečišćenja mora (ŽOC-a) u slučaju mogućeg akcidenta prilikom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika.</i>
Primjedbe na pojedine članke nacrtu zakona, drugog propisa ili dijelove akta	<p><i>Članak 1. Nacrtu prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika navodi slijedeće: „Odredbe Nacrtu prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika odnose se na minimalne zahtjeve za sprječavanje velikih nesreća tijekom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika koji se nalaze u podzemlju unutarnjih morskih voda ili teritorijalnog mora Republike Hrvatske, odnosno u podzemlju epikontinentalnog pojasa Jadranskog mora do linije razgraničenja sa susjednim zemljama na kojima Republika Hrvatska, u skladu s međunarodnim pravom, ostvaruje jurisdikciju i suverena prava. Ovim Zakonom uređuje se priprema i sigurno izvođenje djelatnosti odobalnog istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, nadležnost, način izvješćivanja, pripravnost i odgovor na nesreće, upravni i inspeksijski nadzor, prekršajne odredbe i druga pitanja.“</i></p> <p><i>Na temelju članka 50. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine”, broj 110/2007) i članka 63. stavka 2. Pomorskog zakonika Vlada Republike Hrvatske donijela je Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora („Narodne novine”, broj 92/08). Sukladno navedenom Planu Šibensko-kninska županija je usvojila Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije”, broj 10/10), kojim je formiran Županijski operativni centar kod iznenadnih onečišćenja mora (ŽOC) s jasno definiranim nadležnostima i odgovornostima kod iznenadnog onečišćenja mora. ŽOC je tijelo odgovorno za provedbu postupaka i mjera predviđanja, sprječavanja, ograničavanja širenja, spremnosti za reagiranja kod iznenadnih onečišćenja morskog okoliša odnosno unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora unutar granica Šibensko-kninske županije. ŽOC je odgovoran je provođenje Plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora, za operativno sudjelovanje u provedbi</i></p>

	<i>nacionalnog Plana intervencija i provedbu aktivnosti iz Subregionalnog plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora.</i> <i>Slijedom navedenog nedvojbeno je da se područje djelovanja ŽOC-a i područje na koje se odnose odredbe Nacrta prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika preklapaju, pa je stoga nužno kroz navedeni Zakon uvažiti ulogu ŽOC-a kod iznenadnog onečišćenja mora.</i>	
Ime i prezime osobe/a koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za zastupanje	Lučki kapetan, Robert Baljkas, zapovjednik ŽOC-a	
	Kontakt <u>Obala Franje Tuđmana 8, 22000 Šibenik</u> E-mail: robert.baljkas@pomorstvo.hr Telefon: 022 217 217	
Datum dostavljanja obrasca	10.03.2015.	
Jeste li suglasni da se ovaj obrazac, s nazivom/imenom sudionika/ce savjetovanja, objavi na internetskoj stranici nadležnog tijela? ¹	DA	NE

Važna napomena:

Popunjeni obrazac dostaviti na adresu elektronske pošte rudarstvo@mingo.hr zaključno do 13. ožujka 2015. godine

I

Klasa: 310-05/15-01/1
Urbroj: 2182/1-15-15-1

Poštovani,

Hvala Vam na dostavi Vašeg cijenjenog mišljenja u postupku u izrade Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, te nastavno dajemo očitovanje na vaše mišljenje.

Načelne primjedbe na predloženi nacrt

Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika nije uvažio ulogu Županijskog operativnog centra kod iznenadnih onečišćenja mora (ŽOC-a) u slučaju mogućeg akcidenta prilikom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika.

DA	
----	--

Članak 1. Nacrta prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika navodi slijedeće: „Odredbe Nacrta prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika odnose se na minimalne zahtjeve za sprječavanje velikih nesreća tijekom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika koji se nalaze u podzemlju unutarnjih morskih voda ili teritorijalnog mora Republike Hrvatske, odnosno u podzemlju epikontinentalnog pojasa Jadranskog mora do linije razgraničenja sa susjednim

zemljama na kojima Republika Hrvatska, u skladu s međunarodnim pravom, ostvaruje jurisdikciju i suverena prava. Ovim Zakonom uređuje se priprema i sigurno izvođenje djelatnosti odobalnog istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, nadležnost, način izvješćivanja, pripravnost i odgovor na nesreće, upravni i inspekcijski nadzor, prekršajne odredbe i druga pitanja.“

Na temelju članka 50. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/2007) i članka 63. stavka 2. Pomorskog zakonika Vlada Republike Hrvatske donijela je Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora („Narodne novine“, broj 92/08). Sukladno navedenom Planu Šibensko-kninska županija je usvojila Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 10/10), kojim je formiran Županijski operativni centar kod iznenadnih onečišćenja mora (ŽOC) s jasno definiranim nadležnostima i odgovornostima kod iznenadnog onečišćenja mora. ŽOC je tijelo odgovorno za provedbu postupaka i mjera predviđanja, sprječavanja, ograničavanja širenja, spremnosti za reagiranja kod iznenadnih onečišćenja morskog okoliša odnosno unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora unutar granica Šibensko-kninske županije. ŽOC je odgovoran je provođenje Plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora, za operativno sudjelovanje u provedbi Subregionalnog plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora. Slijedom navedenog nedvojbeno je da se područje djelovanja ŽOC-a i područje na koje se odnose odredbe Nacrta prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika preklapaju, pa je stoga nužno kroz navedeni Zakon uvažiti ulogu ŽOC-a kod iznenadnog onečišćenja mora.

DA	
----	--

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU	
Prijedlog zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika	
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Prijedlog zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo gospodarstva
Razdoblje savjetovanja (početak i završetak)	13.02.2015. do 13.03.2015.
Naziv/ime sudionika/ce savjetovanja (pojedinaac, udruga, ustanova i sl.) koji daje svoje mišljenje i primjedbe na nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Greenpeace za središnju i jugoistočnu Europu (Greenpeace CEE), predstavništvo u Hrvatskoj Zeleni trg 3, 10000 Zagreb tel/fax: +385 1 8896 962 email: zoran.tomic@greenpeace.org
Tematsko područje i brojnost korisnika koje predstavljate, odnosno interes koji zastupate	Udruga djeluje u javnom interesu (zaštita prirode i okoliša). Kao globalna organizacija, Greenpeace diljem svijeta broji 2,8 milijuna članova i podupiratelja.
Načelne primjedbe na predloženi nacrt	Primjedbe su niže u tekstu
Primjedbe na pojedine članke nacrt zakona, drugog propisa ili dijelove akta	Primjedbe su niže u tekstu
Ime i prezime osobe/a koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za zastupanje	Zoran Tomić, voditelj i ovlaštenu predstavnik Greenpeacea u Hrvatskoj
Datum dostavljanja obrasca	13.3.2015.
Jeste li suglasni da se ovaj obrazac, s nazivom/imenom sudionika/ce savjetovanja, objavi na internetskoj stranici nadležnog tijela?	DA

Primjedbe Greenpeacea CEE u Hrvatskoj na Prijedlog Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

Smatramo kako je donošenjem Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika učinjen zakonodavni udar na regulatorni i institucionalni okvir zaštite okoliša u RH, posebno njenog dijela koji bi se trebao baviti zaštitom mora. Prijedlogom Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (u daljem tekstu Zakon) nastoji se održati ovakvo stanje i povjeriti nadležnosti nad sigurnosnim i okolišnim nadzorom odobalnih naftnih

aktivnosti Agenciji za ugljikovodike, što je bezočno nepoštivanje jedne od osnovnih odredbi Direktive o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti. Naime, Direktiva nalaže kako te djelatnosti moraju obnašati osposobljene institucije koje nisu povezane s „ekonomskim razvojem odobalnih prirodnih (naftnih) bogatstava“ što Agencija za ugljikovodike svakako nije.

Zahtijevamo povlačenje ovog prijedloga Zakona, koji predstavlja jasno i bezobrazno izvrtanje duha Direktive te preispitivanje i usklađivanje, kako ovog prijedloga, tako i postojećeg Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, s Direktivom i važećim zakonima iz područja zaštite okoliša i prostornog planiranja.

PRIMJEDBE:

1. Načelne primjedbe

Prijedlogom Zakona predlagatelj evidentno pokušava izmijeniti duh Direktive. Jasan dokaz za to je činjenica što se veći dio preambule Direktive, u kojem su načelne odredbe koje su osnova za tumačenje Direktive, nisu unesene u tekst Zakona.

Potpuno je nevjerovatno kako definicija cilja Direktive koja se nalazi na početku Preambule (članak 2.) nije unesena u tekst Zakona. U Direktivi se navodi:

„(2) Cilj je ove Direktive u najvećoj mogućoj mjeri smanjiti učestalost velikih nesreća vezanih za odobalne naftne i plinske djelatnosti i ograničiti njihove posljedice, time poboljšati zaštitu morskog okoliša i priobalnih gospodarstava od onečišćenja, uspostaviti minimalne uvjete za sigurno istraživanje i iskorištavanje nafte i plina i ograničiti moguće prekide domaće proizvodnje energije u Uniji, te poboljšati mehanizme odgovora u slučaju nesreće.“

Podjednako je neprihvatljivo i da opisi o tome kako se Direktiva treba primjenjivati i na postojeće djelatnosti, te kakvi su utjecaji nesreća nisu preneseni u tekst predloženog Zakona. U Direktivi se navodi:

„(3) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati ne samo na buduće naftne i plinske objekte i djelatnosti već i, podložno prijelaznim odredbama, na postojeće objekte.

(4) Velike nesreće vezane za odobalne naftne i plinske djelatnosti mogu imati razorne i nepovratne posljedice na morski i obalni okoliš kao i značajne negativne učinke na priobalna gospodarstva.“

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom predlagača da u prijedlog Zakona nisu primjereno prenesene odredbe iz Preambule Direktive, posebno opis cilja Direktive (članak 2. Preambule), te članci 3. i 4. Preambule koji su temeljne odredbe koje propisuju kako Direktivu treba primjenjivati i na postojeće djelatnosti te koje su posljedice nesreća.

2. Određivanje Agencije za ugljikovodike „nadležnim tijelom“

Smatramo potpuno neprihvatljivim proglašavanje Agencije za ugljikovodike nadležnim tijelom za provedbu odredbi Direktive. Direktiva jasno propisuje ovlasti i mogući sukob interesa koji treba izbjeći. Članak 8. Direktive određuje „Imenovanje nadležnog tijela¹“, tijela odgovornog za nadzor sukladnosti operatera i vlasnika s ovom Direktivom, što uključuje inspekcijske mjere, istražne mjere i mjere provedbe te jasno navodi:

"Članak 8.

(...) 2. Države članice u svakom trenutku osiguravaju da je nadležno tijelo neovisno i objektivno u izvođenju svojih regulatornih funkcija, a posebno u odnosu na točke (a), (b) i (c) stavka 1. Sukladno tome, moraju se sprečavati sukobi interesa između, s jedne strane, regulatornih funkcija nadležnog tijela i, s druge strane, regulatornih funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava i odobravanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti unutar države članice te ubiranje prihoda od tih djelatnosti i upravljanje tim prihodima.

3. Kako bi se postigli ciljevi iz stavka 2., države članice zahtijevaju **da se regulatorne funkcije nadležnog tijela izvršavaju unutar tijela koje je neovisno od bilo kojih funkcija države članice koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava i odobravanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti** unutar države članice te ubiranje prihoda od tih djelatnosti i upravljanje tim prihodima. (...)"

U preambuli Direktive ova pitanja se dodatno tumače u točkama 19 i 20 na slijedeći način:

(19) Države članice trebale bi osigurati da je nadležno tijelo zakonski ovlašteno i ima dovoljno resursa za poduzimanje učinkovitih, razmjernih i transparentnih mjera provedbe, uključujući prema potrebi prekid djelatnosti u slučaju kada operateri i vlasnici ne postižu zadovoljavajuće rezultate u pogledu sigurnosti i zaštite okoliša.

(20) Trebalo bi osigurati neovisnost i objektivnost nadležnog tijela. U tom pogledu iskustva stečena u velikim nesrećama jasno pokazuju da se u organizaciji administrativnih kompetencija unutar države članice **sukob interesa može spriječiti jasnim odvajanjem regulatornih funkcija i s njima povezanih odluka koje se odnose na odobalnu sigurnost i okoliš od regulatornih funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava**, uključujući izdavanje odobrenja i upravljanje prihodima.

Takvi se sukobi interesa najbolje sprečavaju potpunim odvajanjem nadležnog tijela od funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava.

Možemo zaključiti kako je odvajanje funkcije nadzora sigurnosti i zaštite okoliša iz institucija koje su povezane s razvojem korištenja naftnih ili plinskih resursa jedna od osnovnih odredbi Direktive.

Agencija za ugljikovodike (AZU) na svojoj službenoj mrežnoj stranici ima viziju Hrvatske kao „nove naftne regije u srcu Europe“. AZU je nedvojbeno glavna operativna institucija za realizaciju programa istraživanja i moguće eksploatacije nafte i plina u Hrvatskoj, u njoj je smješten „data room“ za potencijalne investitore, a takve su joj ovlasti dodijeljene i Zakonom. Primjerice Zakonom o osnivanju Agencije za ugljikovodike (relevantne odredbe Zakona o osnivanju agencije za ugljikovodike su u Prilogu 1 ovih primjedbi), među ostalim, propisano je i slijedeće:

"Članak 4.
(...)
(2) U okviru svoje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija obavlja sljedeće poslove:
– sudjeluje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske.
(...)"

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom i manipulacijom predlagača namjeru da Agenciju za ugljikovodike imenuje „nadležnim tijelom” prema odredbama Direktive, jer se na taj način želi bezočno izbjeći poštivanje jedne od osnovnih odredbi Direktive.

3. **Financiranje rada nadležnog tijela**

Direktiva jasno navodi obvezu država članica da osiguraju primjerene financijske i ljudske resurse nadležnim institucijama za provedbu Direktive, odnosno nadzor odobalnih aktivnosti. Kao mogućnost se ostavlja da se dio tih troškova može namiriti od koncesionara ili njihovih operatera, ali putem posebno uspostavljenih mehanizama, a koji bi trebali isključiti ikakav utjecaj koncesionara na nadležne institucije.

Prijedlog Zakona, bez ikakvih ograda, u članku 9. točki 3. jednostavno predviđa:

„Financijske troškove Agencije i nadležnih državnih tijela u izvršavanju obveza iz ovoga Zakona dužan je podmiriti ovlaštenik dozvole.“

Direktiva navodi:

"Članak 8:
(...)
5. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo ima primjerene ljudske i financijske resurse za izvršavanje svojih dužnosti iz ove Direktive. Ti resursi moraju biti razmjerni opsegu odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti država članica.
(...)
7. Države članice mogu uspostaviti mehanizme u skladu s kojima se financijski troškovi nadležnog tijela u izvršavanju dužnosti iz ove Direktive mogu namiriti od nositelja odobrenja, operatera ili vlasnika.
(...)"

Primjedba: Neprihvatljivo je, bez ikakvih objašnjenja na koji način, Zakonom jednostavno predvidjeti kako će koncesionari financirati sav nadzor koji bi nad njima trebale vršiti odgovorne institucije RH. Razvoj institucija, koje su sada potpuno neopremljene za ikakvu ozbiljniju provedbu Direktive, prepustiti financiranju od strane koncesionara, jasan je put u korupciju i ovisnost nadležnih institucija. Posljedična ocjena kako „donošenje ovog Zakona neće imati utjecaj na državni proračun odnosno na proračune jedinica lokalne i-ili regionalne

samouprave“ u potpunosti je neutemeljena i služi stvaranju privida kako neće biti troškova provedbe, a suprotna je i obvezama iz Direktive.

4. Važeći pravni okvir

Ponudeno objašnjenje koje se odnosi na važeći pravni okvir u potpunosti je neprimjereno. Pozivanje isključivo na Zakon o istraživanju i eksploatacije ugljikovodika te na njemu utemeljene propise, a kojima je učinjen zakonodavni udar na regulatorni i institucionalni okvir zaštite okoliša u RH, neprihvatljivo je. Pravni okvir za sigurnost odobalnih istraživanja i eksploatacije ugljikovodika trebale bi biti prvenstveno okolišne Direktive i konvencije koje je RH do sada usvojila. Konstatacija kako je „važeći pravni okvir u RH usuglašen s pravnom stečevinom EU“ je u konkretnom slučaju notorna neistina.

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom predlagača da u ocjeni stanja u okviru opisa važećeg pravnog okvira nisu navedeni relevantni zakoni s područja zaštite okoliša i prostornog planiranja, okolišne Direktive i konvencije o zaštiti mora koje je RH do sada usvojila.

5. Razlozi za donošenje Zakona po hitnom postupku

Ponudeno objašnjenje razloga za donošenje Zakona po hitnom postupku je u potpunosti neprimjereno. Naime u objašnjenju se samo iznosi kada je donesena Direktiva i do kada je s njom potrebno uskladiti naše zakone. S obzirom da je Direktiva donesena u lipnju 2013., bilo je više nego dovoljno vremena da ju se prenese u nacionalno zakonodavstvo putem redovnog zakonodavnog postupka, naročito u svjetlu činjenice da se odnosi na more koje je Ustavom zaštićeno opće dobro. Nema ni jednog objašnjenja zašto to do sada nije učinjeno. Smatramo kako se željelo provesti istraživanje Jadrana i javno nadmetanje prije usklađivanja s Direktivom, uslijed čega smo dovedeni u situaciju da se približio rok za usklađivanje. Odgovorne institucije i osobe trebale bi snositi političku odgovornost za ovaj propust.

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim prijedlog za donošenjem zakona po hitnom postupku.

U svjetlu ovih temeljnih primjedbi i našeg stava da je ovaj prijedlog Zakona potpuno neprihvatljiv, ne vidimo smisao u detaljnijem elaboriranju ostalih manjkavosti prijedloga koje su značajne, a naročito u području uključivanja javnosti, u odredbama kojima se određuju obveze naknada štete pravnim i fizičkim osobama te ostalim odredbama prijedloga Zakona.

PRILOG 1:

Relevantne odredbe Zakona o osnivanju agencije za ugljikovodike

Članak 1.

Ovim se Zakonom osniva Agencija za ugljikovodike (u daljnjem tekstu: Agencija) kao pravna osoba s javnim ovlastima, koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom, Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i drugim propisima koji uređuju ustrojstvo, prava, obveze i izvore sredstava Agencije.

Članak 4.

(1) Djelatnost Agencije, utvrđena odredbama Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, je sustavna operativna podrška nadležnim tijelima u poslovima vezanim za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, kao i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama.

(2) U okviru svoje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija obavlja sljedeće poslove:

– sudjeluje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske

–daje prijedloge ministarstvu nadležnom za rudarstvo za donošenje odluke o provođenju javnog nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora

–pruža stručnu podršku Stručnom povjerenstvu za provođenje javnog nadmetanja koje osniva Vlada Republike Hrvatske sukladno posebnim propisima

–sudjeluje u svim aktivnostima nužnim za provođenje jedinstvenog postupka za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora

–utvrđuje troškove za istraživanje ugljikovodika i ishođenje tehničke dokumentacije na eksploatacijskom polju

–osigurava uvjete za učinkovito izvršavanje prava i obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

–prati trendove i međunarodne standarde u istraživanju i eksploataciji te osigurava njihove primjene

–prati i nadzire investitora u izvršavanju svih preuzetih obveza sukladno dozvoli i ugovoru koji je sklopio s Vladom Republike Hrvatske, a osobito plaćanja ugovorene naknade i postupanja sukladno propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te obavještava nadležna tijela o uočenim nepravilnostima

–kontrolira troškove po ugovoru u svrhu povrata troškova te o istome redovito obavještava ministarstvo nadležno za rudarstvo

–izrađuje izvješća o izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

–pruža pomoć investitoru te vodi koordinaciju između investitora i nadležnih državnih tijela vezano za izvršavanje obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

–daje podršku investitoru u postupcima ishođenja svih potrebnih dokumenata i/ili isprava potrebnih za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, a sukladno posebnim propisima i ugovoru sklopljenom između Vlade Republike Hrvatske i investitora temeljem Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

–pruža pomoć investitoru u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa za zemljišne čestice unutar istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja

–podnosi izvješća Europskoj komisiji o svim općim poteškoćama s kojima se susreću investitori prilikom pristupa ili provođenja aktivnosti traženja provođenja aktivnosti istraživanja i/ili eksploatacije ugljikovodika u trećim zemljama na koje im bude ukazano uz poštivanje poslovne tajne

–sudjeluje u podnošenju svih izvješća i obavijesti tijelima Europske unije sukladno primjenjivim propisima i pravnoj stečevini Europske unije

–obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom, Statutom i drugim posebnim propisima iz područja djelatnosti Agencije.

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU	
Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika	
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo gospodarstva
Razdoblje savjetovanja (početak i završetak)	13.02.2015. do 13.03.2015.
Naziv/ime sudionika/ce savjetovanja (pojedinaac, udruga, ustanova i sl.) koji daje svoje mišljenje i primjedbe na nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Zelena akcija, Frankopanska 1, 10 000 Zagreb za@zelena-akcija.hr , www.zelena-akcija.hr , tel/fax: 01/ 481 3096
Tematsko područje i brojnost korisnika koje predstavljate, odnosno interes koji zastupate	Zaštita okoliša, javni interes
Načelne primjedbe na predloženi nacrt	Primjedbe se dostavljaju u integralnom obliku kao prilog ovom obrascu
Primjedbe na pojedine članke nacrta zakona, drugog propisa ili dijelove akta	Primjedbe se dostavljaju u integralnom obliku kao prilog ovom obrascu
Ime i prezime osobe/a koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za zastupanje	
	Kontakt : Toni Vidan E-mail: toniv@zelena-akcija.hr Telefon: 01/481 3096
Datum dostavljanja obrasca	13.3.2015.
Jeste li suglasni da se ovaj obrazac, s nazivom/imenom sudionika/ce savjetovanja, objavi na internetskoj stranici nadležnog tijela?	DA

Smatramo kako je donošenjem Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika učinjen zakonodavni udar na regulatorni i institucionalni okvir zaštite okoliša u RH, posebno njenog dijela koji bi se trebao baviti zaštitom mora. Prijedlogom Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (u daljem tekstu Zakon) nastoji se održati ovakvo stanje i povjeriti nadležnosti nad sigurnosnim i okolišnim nadzorom odobalnih naftnih aktivnosti Agenciji za ugljikovodike, što je bezočno nepoštivanje jedne od osnovnih odredbi Direktive o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti. Naime, Direktiva nalaže kako te djelatnosti moraju obnašati osposobljene institucije koje nisu povezane s „ekonomskim

razvojem odobalnih prirodnih (naftnih) bogatstava“ što Agencija za ugljikovodike svakako nije.

Zahtijevamo povlačenje ovog prijedloga Zakona, koji predstavlja jasno i bezobrazno izvrtnje duha Direktive te preispitivanje i usklađivanje, kako ovog prijedloga, tako i postojećeg Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, s Direktivom i važećim zakonima iz područja zaštite okoliša i prostornog planiranja.

PRIMJEDBE:

1. Načelne primjedbe

Prijedlogom Zakona predlagatelj evidentno pokušava izmijeniti duh Direktive. Jasan dokaz za to je činjenica što se veći dio preambule Direktive, u kojem su načelne odredbe koje su osnova za tumačenje Direktive, nisu unesene u tekst Zakona.

Potpuno je nevjerovatno kako definicija cilja Direktive koja se nalazi na početku Preambule (članak 2.) nije unesena u tekst Zakona. U Direktivi se navodi:

„(2) Cilj je ove Direktive u najvećoj mogućoj mjeri smanjiti učestalost velikih nesreća vezanih za odobalne naftne i plinske djelatnosti i ograničiti njihove posljedice, time poboljšati zaštitu morskog okoliša i priobalnih gospodarstava od onečišćenja, uspostaviti minimalne uvjete za sigurno istraživanje i iskorištavanje nafte i plina i ograničiti moguće prekide domaće proizvodnje energije u Uniji, te poboljšati mehanizme odgovora u slučaju nesreće.“

Podjednako je neprihvatljivo i da opisi o tome kako se Direktiva treba primjenjivati i na postojeće djelatnosti, te kakvi su utjecaji nesreća nisu preneseni u tekst predloženog Zakona. U Direktivi se navodi:

„(3) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati ne samo na buduće naftne i plinske objekte i djelatnosti već i, podložno prijelaznim odredbama, na postojeće objekte.

(4) Velike nesreće vezane za odobalne naftne i plinske djelatnosti mogu imati razorne i nepovratne posljedice na morski i obalni okoliš kao i značajne negativne učinke na priobalna gospodarstva.“

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom predlagača da u prijedlog Zakona nisu primjereno prenesene odredbe iz Preambule Direktive, posebno opis cilja Direktive (članak 2. Preambule), te članci 3. i 4. Preambule koji su temeljne odredbe koje propisuju kako Direktivu treba primjenjivati i na postojeće djelatnosti te koje su posljedice nesreća.

2. Određivanje Agencije za ugljikovodike „nadležnim tijelom“

Smatramo potpuno neprihvatljivim proglašavanje Agencije za ugljikovodike nadležnim tijelom za provedbu odredbi Direktive. Direktiva jasno propisuje ovlasti i mogući sukob interesa koji treba izbjeći. Članak 8. Direktive određuje „Imenovanje nadležnog tijela“, tijela odgovornog za nadzor sukladnosti operatera i vlasnika s ovom Direktivom, što uključuje inspekcijske mjere, istražne mjere i mjere provedbe te jasno navodi:

"Članak 8.
(...) 2. Države članice u svakom trenutku osiguravaju da je nadležno tijelo neovisno i objektivno u izvođenju svojih regulatornih funkcija, a posebno u odnosu na točke (a), (b) i (c) stavka 1. Sukladno tome, moraju se sprečavati sukobi interesa između, s jedne strane, regulatornih funkcija nadležnog tijela i, s druge strane, regulatornih funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava i odobravanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti unutar države članice te ubiranje prihoda od tih djelatnosti i upravljanje tim prihodima.
3. Kako bi se postigli ciljevi iz stavka 2., države članice zahtijevaju **da se regulatorne funkcije nadležnog tijela izvršavaju unutar tijela koje je neovisno od bilo kojih funkcija države članice koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava i odobravanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti** unutar države članice te ubiranje prihoda od tih djelatnosti i upravljanje tim prihodima. (...)"

U preambuli Direktive ova pitanja se dodatno tumače u točkama 19 i 20 na slijedeći način:

(19) Države članice trebale bi osigurati da je nadležno tijelo zakonski ovlašteno i ima dovoljno resursa za poduzimanje učinkovitih, razmjernih i transparentnih mjera provedbe, uključujući prema potrebi prekid djelatnosti u slučaju kada operateri i vlasnici ne postižu zadovoljavajuće rezultate u pogledu sigurnosti i zaštite okoliša.
(20) Trebalo bi osigurati neovisnost i objektivnost nadležnog tijela. U tom pogledu iskustva stečena u velikim nesrećama jasno pokazuju da se u organizaciji administrativnih kompetencija unutar države članice **sukob interesa može spriječiti jasnim odvajanjem regulatornih funkcija i s njima povezanih odluka koje se odnose na odobalnu sigurnost i okoliš od regulatornih funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava**, uključujući izdavanje odobrenja i upravljanje prihodima.
Takvi se sukobi interesa najbolje sprečavaju potpunim odvajanjem nadležnog tijela od funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava.

Možemo zaključiti kako je odvajanje funkcije nadzora sigurnosti i zaštite okoliša iz institucija koje su povezane s razvojem korištenja naftnih ili plinskih resursa jedna od osnovnih odredbi Direktive.

Agencija za ugljikovodike (AZU) na svojoj službenoj mrežnoj stranici ima viziju Hrvatske kao „nove naftne regije u srcu Europe“. AZU je nedvojbeno glavna operativna institucija za realizaciju programa istraživanja i moguće eksploatacije nafte i plina u Hrvatskoj, u njoj je smješten „data room“ za potencijalne investitore, a takve su joj ovlasti dodijeljene i Zakonom. Primjerice Zakonom o osnivanju Agencije za ugljikovodike (relevantne odredbe Zakona o osnivanju agencije za ugljikovodike su u Prilogu 1 ovih primjedbi), među ostalim, propisano je i slijedeće:

"Članak 4.
(...)
(2) U okviru svoje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija obavlja sljedeće poslove:
– sudjeluje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih

investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske.
(...)"

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom i manipulacijom predlagača namjeru da Agenciju za ugljikovodike imenuje „nadležnim tijelom” prema odredbama Direktive, jer se na taj način želi bezočno izbjeći poštivanje jedne od osnovnih odredbi Direktive.

3. **Financiranje rada nadležnog tijela**

Direktiva jasno navodi obvezu država članica da osiguraju primjerene financijske i ljudske resurse nadležnim institucijama za provedbu Direktive, odnosno nadzor odobalnih aktivnosti. Kao mogućnost se ostavlja da se dio tih troškova može namiriti od koncesionara ili njihovih operatera, ali putem posebno uspostavljenih mehanizama, a koji bi trebali isključiti ikakav utjecaj koncesionara na nadležne institucije.

Prijedlog Zakona, bez ikakvih ograda, u članku 9. točki 3. jednostavno predviđa:

„Financijske troškove Agencije i nadležnih državnih tijela u izvršavanju obveza iz ovoga Zakona dužan je podmiriti ovlaštenik dozvole.“

Direktiva navodi:

"Članak 8:
(...)
5. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo ima primjerene ljudske i financijske resurse za izvršavanje svojih dužnosti iz ove Direktive. Ti resursi moraju biti razmjerni opsegu odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti država članica.
(...)
7. Države članice mogu uspostaviti mehanizme u skladu s kojima se financijski troškovi nadležnog tijela u izvršavanju dužnosti iz ove Direktive mogu namiriti od nositelja odobrenja, operatera ili vlasnika.
(...)"

Primjedba: Neprihvatljivo je, bez ikakvih objašnjenja na koji način, Zakonom jednostavno predvidjeti kako će koncesionari financirati sav nadzor koji bi nad njima trebale vršiti odgovorne institucije RH. Razvoj institucija, koje su sada potpuno neopremljene za ikakvu ozbiljniju provedbu Direktive, prepustiti financiranju od strane koncesionara, jasan je put u korupciju i ovisnost nadležnih institucija. Posljedična ocjena kako „donošenje ovog Zakona neće imati utjecaj na državni proračun odnosno na proračune jedinica lokalne i-ili regionalne samouprave“ u potpunosti je neutemeljena i služi stvaranju privida kako neće biti troškova provedbe, a suprotna je i obvezama iz Direktive.

4. **Važeći pravni okvir**

Ponudeno objašnjenje koje se odnosi na važeći pravni okvir u potpunosti je neprimjereno. Pozivanje isključivo na Zakon o istraživanju i eksploatacije ugljikovodika te na njemu utemeljene propise, a kojima je učinjen zakonodavni udar na regulatorni i

institucionalni okvir zaštite okoliša u RH, neprihvatljivo je. Pravni okvir za sigurnost odobalnih istraživanja i eksploatacije ugljikovodika trebale bi biti prvenstveno okolišne Direktive i konvencije koje je RH do sada usvojila. Konstatacija kako je „važeći pravni okvir u RH usuglašen s pravnom stečevinom EU“ je u konkretnom slučaju notorna neistina.

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom predlagača da u ocjeni stanja u okviru opisa važećeg pravnog okvira nisu navedeni relevantni zakoni s područja zaštite okoliša i prostornog planiranja, okolišne Direktive i konvencije o zaštiti mora koje je RH do sada usvojila.

5. Razlozi za donošenje Zakona po hitnom postupku

Ponudeno objašnjenje razloga za donošenje Zakona po hitnom postupku je u potpunosti neprimjereno. Naime u objašnjenju se samo iznosi kada je donesena Direktiva i do kada je s njom potrebno uskladiti naše zakone. S obzirom da je Direktiva donesena u lipnju 2013., bilo je više nego dovoljno vremena da ju se prenese u nacionalno zakonodavstvo putem redovnog zakonodavnog postupka, naročito u svjetlu činjenice da se odnosi na more koje je Ustavom zaštićeno opće dobro. Nema ni jednog objašnjenja zašto to do sada nije učinjeno. Smatramo kako se željelo provesti istraživanje Jadrana i javno nadmetanje prije usklađivanja s Direktivom, uslijed čega smo dovedeni u situaciju da se približio rok za usklađivanje. Odgovorne institucije i osobe trebale bi snositi političku odgovornost za ovaj propust.

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim prijedlog za donošenjem zakona po hitnom postupku.

U svjetlu ovih temeljnih primjedbi i našeg stava da je ovaj prijedlog Zakona potpuno neprihvatljiv, ne vidimo smisao u detaljnijem elaboriranju ostalih manjkavosti prijedloga koje su značajne, a naročito u području uključivanja javnosti, u odredbama kojima se određuju obveze naknada štete pravnim i fizičkim osobama te ostalim odredbama prijedloga Zakona.

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU	
Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika	
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo gospodarstva
Razdoblje savjetovanja (početak i završetak)	13.02.2015. do 13.03.2015.
Naziv/ime sudionika/ce savjetovanja (pojedinaac, udruga, ustanova i sl.) koji daje svoje mišljenje i primjedbe na nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce Obala HNP 7/III, 21 000 Split
Tematsko područje i brojnost korisnika koje predstavljate, odnosno interes koji zastupate	Zaštita prirode i okoliša, 200 članova, članica koordinacije Zelenog foruma.
Načelne primjedbe na predloženi nacrt	Primjedbe su niže u tekstu
Primjedbe na pojedine članke nacrta zakona, drugog propisa ili dijelove akta	Primjedbe su niže u tekstu
Ime i prezime osobe/a koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za zastupanje	Zrinka Jakl
Datum dostavljanja obrasca	13.3.2015.
Jeste li suglasni da se ovaj obrazac, s nazivom/imenom sudionika/ce savjetovanja, objavi na internetskoj stranici nadležnog tijela?	DA

Primjedbe

Smatramo kako je donošenjem Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika učinjen zakonodavni udar na regulatorni i institucionalni okvir zaštite okoliša u RH, posebno njenog dijela koji bi se trebao baviti zaštitom mora. Prijedlogom Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (u daljem tekstu Zakon) nastoji se održati ovakvo stanje i povjeriti nadležnosti nad sigurnosnim i okolišnim nadzorom odobalnih naftnih aktivnosti Agenciji za ugljikovodike, što je bezočno nepoštivanje jedne od osnovnih odredbi Direktive o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti. Naime, Direktiva nalaže kako te djelatnosti moraju obnašati osposobljene institucije koje nisu povezane s „ekonomskim

razvojem odobalnih prirodnih (naftnih) bogatstava“ što Agencija za ugljikovodike svakako nije.

Zahtijevamo povlačenje ovog prijedloga Zakona, koji predstavlja jasno i bezobrazno izvrtanje duha Direktive te preispitivanje i usklađivanje, kako ovog prijedloga, tako i postojećeg Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, s Direktivom i važećim zakonima iz područja zaštite okoliša i prostornog planiranja.

PRIMJEDBE:

1. Načelne primjedbe

Prijedlogom Zakona predlagatelj evidentno pokušava izmijeniti duh Direktive. Jasan dokaz za to je činjenica što se veći dio preambule Direktive, u kojem su načelne odredbe koje su osnova za tumačenje Direktive, nisu unesene u tekst Zakona.

Potpuno je nevjerovatno kako definicija cilja Direktive koja se nalazi na početku Preambule (članak 2.) nije unesena u tekst Zakona. U Direktivi se navodi:

„(2) Cilj je ove Direktive u najvećoj mogućoj mjeri smanjiti učestalost velikih nesreća vezanih za odobalne naftne i plinske djelatnosti i ograničiti njihove posljedice, time poboljšati zaštitu morskog okoliša i priobalnih gospodarstava od onečišćenja, uspostaviti minimalne uvjete za sigurno istraživanje i iskorištavanje nafte i plina i ograničiti moguće prekide domaće proizvodnje energije u Uniji, te poboljšati mehanizme odgovora u slučaju nesreće.“

Podjednako je neprihvatljivo i da opisi o tome kako se Direktiva treba primjenjivati i na postojeće djelatnosti, te kakvi su utjecaji nesreća nisu preneseni u tekst predloženog Zakona. U Direktivi se navodi:

„(3) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati ne samo na buduće naftne i plinske objekte i djelatnosti već i, podložno prijelaznim odredbama, na postojeće objekte.

(4) Velike nesreće vezane za odobalne naftne i plinske djelatnosti mogu imati razorne i nepovratne posljedice na morski i obalni okoliš kao i značajne negativne učinke na priobalna gospodarstva.“

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom predlagača da u prijedlog Zakona nisu primjereno prenesene odredbe iz Preambule Direktive, posebno opis cilja Direktive (članak 2. Preambule), te članci 3. i 4. Preambule koji su temeljne odredbe koje propisuju kako Direktivu treba primjenjivati i na postojeće djelatnosti te koje su posljedice nesreća.

2. Određivanje Agencije za ugljikovodike „nadležnim tijelom“

Smatramo potpuno neprihvatljivim proglašavanje Agencije za ugljikovodike nadležnim tijelom za provedbu odredbi Direktive. Direktiva jasno propisuje ovlasti i mogući sukob interesa koji treba izbjeći. Članak 8. Direktive određuje „Imenovanje nadležnog tijela¹⁴“, tijela

odgovornog za nadzor sukladnosti operatera i vlasnika s ovom Direktivom, što uključuje inspeksijske mjere, istražne mjere i mjere provedbe te jasno navodi:

"Članak 8.

(...) 2. Države članice u svakom trenutku osiguravaju da je nadležno tijelo neovisno i objektivno u izvođenju svojih regulatornih funkcija, a posebno u odnosu na točke (a), (b) i (c) stavka 1. Sukladno tome, moraju se sprečavati sukobi interesa između, s jedne strane, regulatornih funkcija nadležnog tijela i, s druge strane, regulatornih funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava i odobravanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti unutar države članice te ubiranje prihoda od tih djelatnosti i upravljanje tim prihodima.

3. Kako bi se postigli ciljevi iz stavka 2., države članice zahtijevaju **da se regulatorne funkcije nadležnog tijela izvršavaju unutar tijela koje je neovisno od bilo kojih funkcija države članice koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava i odobravanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti** unutar države članice te ubiranje prihoda od tih djelatnosti i upravljanje tim prihodima. (...)"

U preambuli Direktive ova pitanja se dodatno tumače u točkama 19 i 20 na slijedeći način:

(19) Države članice trebale bi osigurati da je nadležno tijelo zakonski ovlašteno i ima dovoljno resursa za poduzimanje učinkovitih, razmjernih i transparentnih mjera provedbe, uključujući prema potrebi prekid djelatnosti u slučaju kada operateri i vlasnici ne postižu zadovoljavajuće rezultate u pogledu sigurnosti i zaštite okoliša.

(20) Trebalo bi osigurati neovisnost i objektivnost nadležnog tijela. U tom pogledu iskustva stečena u velikim nesrećama jasno pokazuju da se u organizaciji administrativnih kompetencija unutar države članice **sukob interesa može spriječiti jasnim odvajanjem regulatornih funkcija i s njima povezanih odluka koje se odnose na odobalnu sigurnost i okoliš od regulatornih funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava**, uključujući izdavanje odobrenja i upravljanje prihodima.

Takvi se sukobi interesa najbolje sprečavaju potpunim odvajanjem nadležnog tijela od funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava.

Možemo zaključiti kako je odvajanje funkcije nadzora sigurnosti i zaštite okoliša iz institucija koje su povezane s razvojem korištenja naftnih ili plinskih resursa jedna od osnovnih odredbi Direktive.

Agencija za ugljikovodike (AZU) na svojoj službenoj mrežnoj stranici ima viziju Hrvatske kao „nove naftne regije u srcu Europe“. AZU je nedvojbeno glavna operativna institucija za realizaciju programa istraživanja i moguće eksploatacije nafte i plina u Hrvatskoj, u njoj je smješten „data room“ za potencijalne investitore, a takve su joj ovlasti dodijeljene i Zakonom. Primjerice Zakonom o osnivanju Agencije za ugljikovodike (relevantne odredbe Zakona o osnivanju agencije za ugljikovodike su u Prilogu 1 ovih primjedbi), među ostalim, propisano je i slijedeće:

"Članak

4.

(...)

(2) U okviru svoje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija obavlja sljedeće poslove:
– sudjeluje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske.
(...)"

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom i manipulacijom predlagača namjeru da Agenciju za ugljikovodike imenuje „nadležnim tijelom” prema odredbama Direktive, jer se na taj način želi bezočno izbjeći poštivanje jedne od osnovnih odredbi Direktive.

3. Financiranje rada nadležnog tijela

Direktiva jasno navodi obvezu država članica da osiguraju primjerene financijske i ljudske resurse nadležnim institucijama za provedbu Direktive, odnosno nadzor odobalnih aktivnosti. Kao mogućnost se ostavlja da se dio tih troškova može namiriti od koncesionara ili njihovih operatera, ali putem posebno uspostavljenih mehanizama, a koji bi trebali isključiti ikakav utjecaj koncesionara na nadležne institucije.

Prijedlog Zakona, bez ikakvih ograda, u članku 9. točki 3. jednostavno predviđa:

„Financijske troškove Agencije i nadležnih državnih tijela u izvršavanju obveza iz ovoga Zakona dužan je podmiriti ovlaštenik dozvole.“

Direktiva navodi:

"Članak 8:
(...)
5. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo ima primjerene ljudske i financijske resurse za izvršavanje svojih dužnosti iz ove Direktive. Ti resursi moraju biti razmjerni opsegu odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti država članica.
(...)
7. Države članice mogu uspostaviti mehanizme u skladu s kojima se financijski troškovi nadležnog tijela u izvršavanju dužnosti iz ove Direktive mogu namiriti od nositelja odobrenja, operatera ili vlasnika.
(...)"

Primjedba: Neprihvatljivo je, bez ikakvih objašnjenja na koji način, Zakonom jednostavno predvidjeti kako će koncesionari financirati sav nadzor koji bi nad njima trebale vršiti odgovorne institucije RH. Razvoj institucija, koje su sada potpuno neopremljene za ikakvu ozbiljniju provedbu Direktive, prepustiti financiranju od strane koncesionara, jasan je put u korupciju i ovisnost nadležnih institucija. Posljedična ocjena kako „donošenje ovog Zakona neće imati utjecaj na državni proračun odnosno na proračune jedinica lokalne i-ili regionalne samouprave“ u potpunosti je neutemeljena i služi stvaranju privida kako neće biti troškova provedbe, a suprotna je i obvezama iz Direktive.

4. Važeći pravni okvir

Ponudeno objašnjenje koje se odnosi na važeći pravni okvir u potpunosti je neprimjereno. Pozivanje isključivo na Zakon o istraživanju i eksploatacije ugljikovodika te na njemu utemeljene propise, a kojima je učinjen zakonodavni udar na regulatorni i institucionalni okvir zaštite okoliša u RH, neprihvatljivo je. Pravni okvir za sigurnost odobalnih istraživanja i eksploatacije ugljikovodika trebale bi biti prvenstveno okolišne Direktive i konvencije koje je RH do sada usvojila. Konstatacija kako je „važeći pravni okvir u RH usuglašen s pravnom stečevinom EU“ je u konkretnom slučaju notorna neistina.

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom predlagača da u ocjeni stanja u okviru opisa važećeg pravnog okvira nisu navedeni relevantni zakoni s područja zaštite okoliša i prostornog planiranja, okolišne Direktive i konvencije o zaštiti mora koje je RH do sada usvojila.

5. Razlozi za donošenje Zakona po hitnom postupku

Ponudeno objašnjenje razloga za donošenje Zakona po hitnom postupku je u potpunosti neprimjereno. Naime u objašnjenju se samo iznosi kada je donesena Direktiva i do kada je s njom potrebno uskladiti naše zakone. S obzirom da je Direktiva donesena u lipnju 2013., bilo je više nego dovoljno vremena da ju se prenese u nacionalno zakonodavstvo putem redovnog zakonodavnog postupka, naročito u svjetlu činjenice da se odnosi na more koje je Ustavom zaštićeno opće dobro. Nema ni jednog objašnjenja zašto to do sada nije učinjeno. Smatramo kako se željelo provesti istraživanje Jadrana i javno nadmetanje prije usklađivanja s Direktivom, uslijed čega smo dovedeni u situaciju da se približio rok za usklađivanje. Odgovorne institucije i osobe trebale bi snositi političku odgovornost za ovaj propust.

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim prijedlog za donošenjem zakona po hitnom postupku.

U svjetlu ovih temeljnih primjedbi i našeg stava da je ovaj prijedlog Zakona potpuno neprihvatljiv, ne vidimo smisao u detaljnijem elaboriranju ostalih manjkavosti prijedloga koje su značajne, a naročito u području uključivanja javnosti, u odredbama kojima se određuju obveze naknada štete pravnim i fizičkim osobama te ostalim odredbama prijedloga Zakona.

PRILOG 1:

Relevantne odredbe Zakona o osnivanju agencije za ugljikovodike

Članak 1.

Ovim se Zakonom osniva Agencija za ugljikovodike (u daljnjem tekstu: Agencija) kao pravna osoba s javnim ovlastima, koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom, Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i drugim propisima koji uređuju ustrojstvo, prava, obveze i izvore sredstava Agencije.

Članak 4.

(1) Djelatnost Agencije, utvrđena odredbama Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, je sustavna operativna podrška nadležnim tijelima u poslovima vezanim za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, kao i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama.

(2) U okviru svoje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija obavlja sljedeće poslove:

– sudjeluje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske

– daje prijedloge ministarstvu nadležnom za rudarstvo za donošenje odluke o provođenju javnog nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora

– pruža stručnu podršku Stručnom povjerenstvu za provođenje javnog nadmetanja koje osniva Vlada Republike Hrvatske sukladno posebnim propisima

– sudjeluje u svim aktivnostima nužnim za provođenje jedinstvenog postupka za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora

– utvrđuje troškove za istraživanje ugljikovodika i ishođenje tehničke dokumentacije na eksploatacijskom polju

– osigurava uvjete za učinkovito izvršavanje prava i obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

– prati trendove i međunarodne standarde u istraživanju i eksploataciji te osigurava njihove primjene

– prati i nadzire investitora u izvršavanju svih preuzetih obveza sukladno dozvoli i ugovoru koji je sklopio s Vladom Republike Hrvatske, a osobito plaćanja ugovorene naknade i postupanja sukladno propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te obavještava nadležna tijela o uočenim nepravilnostima

– kontrolira troškove po ugovoru u svrhu povrata troškova te o istome redovito obavještava ministarstvo nadležno za rudarstvo

– izrađuje izvješća o izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

– pruža pomoć investitoru te vodi koordinaciju između investitora i nadležnih državnih tijela vezano za izvršavanje obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

– daje podršku investitoru u postupcima ishođenja svih potrebnih dokumenata i/ili isprava potrebnih za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, a sukladno posebnim propisima i ugovoru sklopljenom između Vlade Republike Hrvatske i investitora temeljem Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

– pruža pomoć investitoru u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa za zemljišne čestice unutar istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja

– podnosi izvješća Europskoj komisiji o svim općim poteškoćama s kojima se susreću investitori prilikom pristupa ili provođenja aktivnosti traženja provođenja aktivnosti istraživanja i/ili eksploatacije ugljikovodika u trećim zemljama na koje im bude ukazano uz poštivanje poslovne tajne

– sudjeluje u podnošenju svih izvješća i obavijesti tijelima Europske unije sukladno primjenjivim propisima i pravnoj stečevini Europske unije

– obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom, Statutom i drugim posebnim propisima iz područja djelatnosti Agencije.

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU	
Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika	
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo gospodarstva
Razdoblje savjetovanja (početak i završetak)	13.02.2015. do 13.03.2015.
Naziv/ime sudionika/ce savjetovanja (pojedinaac, udruga, ustanova i sl.) koji daje svoje mišljenje i primjedbe na nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Zelena Istra, Gajeva 3, 52100 Pula Udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr , www.zelena-istra.hr tel/fax: 052 / 606 065
Tematsko područje i brojnost korisnika koje predstavljate, odnosno interes koji zastupate	Udruga djeluje u javnom interesu (zaštita prirode i okoliša)
Načelne primjedbe na predloženi nacrt	Primjedbe su niže u tekstu
Primjedbe na pojedine članke nacrta zakona, drugog propisa ili dijelove akta	Primjedbe su niže u tekstu
Ime i prezime osobe/a koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za zastupanje	Dušica Radojčić
Datum dostavljanja obrasca	13.3.2015.
Jeste li suglasni da se ovaj obrazac, s nazivom/imenom sudionika/ce savjetovanja, objavi na internetskoj stranici nadležnog tijela?	DA

Primjedbe Udruge Zelena Istra na Nacrt prijedloga Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

Smatramo kako je donošenjem Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika učinjen zakonodavni udar na regulatorni i institucionalni okvir zaštite okoliša u RH, posebno njenog dijela koji bi se trebao baviti zaštitom mora. Prijedlogom Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (u daljem tekstu Zakon) nastoji se održati ovakvo stanje i povjeriti nadležnosti nad sigurnosnim i okolišnim nadzorom odobalnih naftnih aktivnosti Agenciji za ugljikovodike, što je bezočno nepoštivanje jedne od osnovnih odredbi

Direktive o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti. Naime, Direktiva nalaže kako te djelatnosti moraju obnašati osposobljene institucije koje nisu povezane s „ekonomskim razvojem odobalnih prirodnih (naftnih) bogatstava“ što Agencija za ugljikovodike svakako nije.

Zahtijevamo povlačenje ovog prijedloga Zakona, koji predstavlja jasno i bezobrazno izvrtnje duha Direktive te preispitivanje i usklađivanje, kako ovog prijedloga, tako i postojećeg Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, s Direktivom i važećim zakonima iz područja zaštite okoliša i prostornog planiranja.

PRIMJEDBE:

1. Načelne primjedbe

Prijedlogom Zakona predlagatelj evidentno pokušava izmijeniti duh Direktive. Jasan dokaz za to je činjenica što se veći dio preambule Direktive, u kojem su načelne odredbe koje su osnova za tumačenje Direktive, nisu unesene u tekst Zakona.

Potpuno je nevjerovatno kako definicija cilja Direktive koja se nalazi na početku Preambule (članak 2.) nije unesena u tekst Zakona. U Direktivi se navodi:

„(2) Cilj je ove Direktive u najvećoj mogućoj mjeri smanjiti učestalost velikih nesreća vezanih za odobalne naftne i plinske djelatnosti i ograničiti njihove posljedice, time poboljšati zaštitu morskog okoliša i priobalnih gospodarstava od onečišćenja, uspostaviti minimalne uvjete za sigurno istraživanje i iskorištavanje nafte i plina i ograničiti moguće prekide domaće proizvodnje energije u Uniji, te poboljšati mehanizme odgovora u slučaju nesreće.“

Podjednako je neprihvatljivo i da opisi o tome kako se Direktiva treba primjenjivati i na postojeće djelatnosti, te kakvi su utjecaji nesreća nisu preneseni u tekst predloženog Zakona. U Direktivi se navodi:

„(3) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati ne samo na buduće naftne i plinske objekte i djelatnosti već i, podložno prijelaznim odredbama, na postojeće objekte.

(4) Velike nesreće vezane za odobalne naftne i plinske djelatnosti mogu imati razorne i nepovratne posljedice na morski i obalni okoliš kao i značajne negativne učinke na priobalna gospodarstva.“

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom predlagača da u prijedlog Zakona nisu primjereno prenesene odredbe iz Preambule Direktive, posebno opis cilja Direktive (članak 2. Preambule), te članci 3. i 4. Preambule koji su temeljne odredbe koje propisuju kako Direktivu treba primjenjivati i na postojeće djelatnosti te koje su posljedice nesreća.

2. Određivanje Agencije za ugljikovodike „nadležnim tijelom“

Smatramo potpuno neprihvatljivim proglašavanje Agencije za ugljikovodike nadležnim tijelom za provedbu odredbi Direktive. Direktiva jasno propisuje ovlasti i mogućí sukob interesa koji treba izbjeći. Članak 8. Direktive određuje „Imenovanje nadležnog tijela¹“, tijela

odgovornog za nadzor sukladnosti operatera i vlasnika s ovom Direktivom, što uključuje inspeksijske mjere, istražne mjere i mjere provedbe te jasno navodi:

"Članak 8.

(...) 2. Države članice u svakom trenutku osiguravaju da je nadležno tijelo neovisno i objektivno u izvođenju svojih regulatornih funkcija, a posebno u odnosu na točke (a), (b) i (c) stavka 1. Sukladno tome, moraju se sprečavati sukobi interesa između, s jedne strane, regulatornih funkcija nadležnog tijela i, s druge strane, regulatornih funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava i odobravanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti unutar države članice te ubiranje prihoda od tih djelatnosti i upravljanje tim prihodima.

3. Kako bi se postigli ciljevi iz stavka 2., države članice zahtijevaju **da se regulatorne funkcije nadležnog tijela izvršavaju unutar tijela koje je neovisno od bilo kojih funkcija države članice koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava i odobravanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti** unutar države članice te ubiranje prihoda od tih djelatnosti i upravljanje tim prihodima. (...)"

U preambuli Direktive ova pitanja se dodatno tumače u točkama 19 i 20 na slijedeći način:

(19) Države članice trebale bi osigurati da je nadležno tijelo zakonski ovlašteno i ima dovoljno resursa za poduzimanje učinkovitih, razmjernih i transparentnih mjera provedbe, uključujući prema potrebi prekid djelatnosti u slučaju kada operateri i vlasnici ne postižu zadovoljavajuće rezultate u pogledu sigurnosti i zaštite okoliša.

(20) Trebalo bi osigurati neovisnost i objektivnost nadležnog tijela. U tom pogledu iskustva stečena u velikim nesrećama jasno pokazuju da se u organizaciji administrativnih kompetencija unutar države članice **sukob interesa može spriječiti jasnim odvajanjem regulatornih funkcija i s njima povezanih odluka koje se odnose na odobalnu sigurnost i okoliš od regulatornih funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava**, uključujući izdavanje odobrenja i upravljanje prihodima.

Takvi se sukobi interesa najbolje sprečavaju potpunim odvajanjem nadležnog tijela od funkcija koje se odnose na ekonomski razvoj odobalnih prirodnih bogatstava.

Možemo zaključiti kako je odvajanje funkcije nadzora sigurnosti i zaštite okoliša iz institucija koje su povezane s razvojem korištenja naftnih ili plinskih resursa jedna od osnovnih odredbi Direktive.

Agencija za ugljikovodike (AZU) na svojoj službenoj mrežnoj stranici ima viziju Hrvatske kao „nove naftne regije u srcu Europe“. AZU je nedvojbeno glavna operativna institucija za realizaciju programa istraživanja i moguće eksploatacije nafte i plina u Hrvatskoj, u njoj je smješten „data room“ za potencijalne investitore, a takve su joj ovlasti dodijeljene i Zakonom. Primjerice Zakonom o osnivanju Agencije za ugljikovodike (relevantne odredbe Zakona o osnivanju agencije za ugljikovodike su u Prilogu 1 ovih primjedbi), među ostalim, propisano je i slijedeće:

"Članak

4.

(...)

(2) U okviru svoje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija obavlja sljedeće poslove:

– sudjeluje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske.
(...)"

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom i manipulacijom predlagača namjeru da Agenciju za ugljikovodike imenuje „nadležnim tijelom” prema odredbama Direktive, jer se na taj način želi bezočno izbjeći poštivanje jedne od osnovnih odredbi Direktive.

3. **Financiranje rada nadležnog tijela**

Direktiva jasno navodi obvezu država članica da osiguraju primjerene financijske i ljudske resurse nadležnim institucijama za provedbu Direktive, odnosno nadzor odobalnih aktivnosti. Kao mogućnost se ostavlja da se dio tih troškova može namiriti od koncesionara ili njihovih operatera, ali putem posebno uspostavljenih mehanizama, a koji bi trebali isključiti ikakav utjecaj koncesionara na nadležne institucije.

Prijedlog Zakona, bez ikakvih ograda, u članku 9. točki 3. jednostavno predviđa:

„Financijske troškove Agencije i nadležnih državnih tijela u izvršavanju obveza iz ovoga Zakona dužan je podmiriti ovlaštenik dozvole.“

Direktiva navodi:

"Članak 8:
(...)
5. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo ima primjerene ljudske i financijske resurse za izvršavanje svojih dužnosti iz ove Direktive. Ti resursi moraju biti razmjerni opsegu odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti država članica.
(...)
7. Države članice mogu uspostaviti mehanizme u skladu s kojima se financijski troškovi nadležnog tijela u izvršavanju dužnosti iz ove Direktive mogu namiriti od nositelja odobrenja, operatera ili vlasnika.
(...)"

Primjedba: Neprihvatljivo je, bez ikakvih objašnjenja na koji način, Zakonom jednostavno predvidjeti kako će koncesionari financirati sav nadzor koji bi nad njima trebale vršiti odgovorne institucije RH. Razvoj institucija, koje su sada potpuno neopremljene za ikakvu ozbiljniju provedbu Direktive, prepustiti financiranju od strane koncesionara, jasan je put u korupciju i ovisnost nadležnih institucija. Posljedična ocjena kako „donošenje ovog Zakona neće imati utjecaj na državni proračun odnosno na proračune jedinica lokalne i-ili regionalne samouprave“ u potpunosti je neutemeljena i služi stvaranju privida kako neće biti troškova provedbe, a suprotna je i obvezama iz Direktive.

4. Važeći pravni okvir

Ponuđeno objašnjenje koje se odnosi na važeći pravni okvir u potpunosti je neprimjereno. Pozivanje isključivo na Zakon o istraživanju i eksploatacije ugljikovodika te na njemu utemeljene propise, a kojima je učinjen zakonodavni udar na regulatorni i institucionalni okvir zaštite okoliša u RH, neprihvatljivo je. Pravni okvir za sigurnost odobalnih istraživanja i eksploatacije ugljikovodika trebale bi biti prvenstveno okolišne Direktive i konvencije koje je RH do sada usvojila. Konstatacija kako je „važeći pravni okvir u RH usuglašen s pravnom stečevinom EU“ je u konkretnom slučaju notorna neistina.

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim propustom predlagača da u ocjeni stanja u okviru opisa važećeg pravnog okvira nisu navedeni relevantni zakoni s područja zaštite okoliša i prostornog planiranja, okolišne Direktive i konvencije o zaštiti mora koje je RH do sada usvojila.

5. Razlozi za donošenje Zakona po hitnom postupku

Ponuđeno objašnjenje razloga za donošenje Zakona po hitnom postupku je u potpunosti neprimjereno. Naime u objašnjenju se samo iznosi kada je donesena Direktiva i do kada je s njom potrebno uskladiti naše zakone. S obzirom da je Direktiva donesena u lipnju 2013., bilo je više nego dovoljno vremena da ju se prenese u nacionalno zakonodavstvo putem redovnog zakonodavnog postupka, naročito u svjetlu činjenice da se odnosi na more koje je Ustavom zaštićeno opće dobro. Nema ni jednog objašnjenja zašto to do sada nije učinjeno. Smatramo kako se željelo provesti istraživanje Jadrana i javno nadmetanje prije usklađivanja s Direktivom, uslijed čega smo dovedeni u situaciju da se približio rok za usklađivanje. Odgovorne institucije i osobe trebale bi snositi političku odgovornost za ovaj propust.

Primjedba: Smatramo neprihvatljivim prijedlog za donošenjem zakona po hitnom postupku.

U svjetlu ovih temeljnih primjedbi i našeg stava da je ovaj prijedlog Zakona potpuno neprihvatljiv, ne vidimo smisao u detaljnijem elaboriranju ostalih manjkavosti prijedloga koje su značajne, a naročito u području uključivanja javnosti, u odredbama kojima se određuju obveze naknada štete pravnim i fizičkim osobama te ostalim odredbama prijedloga Zakona.

PRILOG 1:

Relevantne odredbe Zakona o osnivanju agencije za ugljikovodike

Članak 1.

Ovim se Zakonom osniva Agencija za ugljikovodike (u daljnjem tekstu: Agencija) kao pravna osoba s javnim ovlastima, koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom, Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i drugim propisima koji uređuju ustrojstvo, prava, obveze i izvore sredstava Agencije.

Članak 4.

(1) Djelatnost Agencije, utvrđena odredbama Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, je sustavna operativna podrška nadležnim tijelima u poslovima vezanim za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, kao i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama.

(2) U okviru svoje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija obavlja sljedeće poslove:

– sudjeluje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske

– daje prijedloge ministarstvu nadležnom za rudarstvo za donošenje odluke o provođenju javnog nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora

– pruža stručnu podršku Stručnom povjerenstvu za provođenje javnog nadmetanja koje osniva Vlada Republike Hrvatske sukladno posebnim propisima

– sudjeluje u svim aktivnostima nužnim za provođenje jedinstvenog postupka za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora

– utvrđuje troškove za istraživanje ugljikovodika i ishodenje tehničke dokumentacije na eksploatacijskom polju

– osigurava uvjete za učinkovito izvršavanje prava i obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

– prati trendove i međunarodne standarde u istraživanju i eksploataciji te osigurava njihove primjene

– prati i nadzire investitora u izvršavanju svih preuzetih obveza sukladno dozvoli i ugovoru koji je sklopio s Vladom Republike Hrvatske, a osobito plaćanja ugovorene naknade i postupanja sukladno propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te obavještava nadležna tijela o uočenim nepravilnostima

– kontrolira troškove po ugovoru u svrhu povrata troškova te o istome redovito obavještava ministarstvo nadležno za rudarstvo

– izrađuje izvješća o izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

– pruža pomoć investitoru te vodi koordinaciju između investitora i nadležnih državnih tijela vezano za izvršavanje obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

– daje podršku investitoru u postupcima ishodenja svih potrebnih dokumenata i/ili isprava potrebnih za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, a sukladno posebnim propisima i ugovoru sklopljenom između Vlade Republike Hrvatske i investitora temeljem Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

– pruža pomoć investitoru u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa za zemljišne čestice unutar istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja

– podnosi izvješća Europskoj komisiji o svim općim poteškoćama s kojima se susreću investitori prilikom pristupa ili provođenja aktivnosti traženja provođenja aktivnosti istraživanja i/ili eksploatacije ugljikovodika u trećim zemljama na koje im bude ukazano uz poštivanje poslovne tajne

– sudjeluje u podnošenju svih izvješća i obavijesti tijelima Europske unije sukladno primjenjivim propisima i pravnoj stečevini Europske unije

– obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom, Statutom i drugim posebnim propisima iz područja djelatnosti Agencije.

Odgovori na;

1. Greenpeace za središnju i jugoistočnu Europu (Greenpeace CEE), predstavništvo u Hrvatskoj, Zeleni trg 3, 10000 Zagreb;

2. Zelena akcija, Frankopanska 1, 10 000 Zagreb;
3. Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, Obala HNP 7/III, 21 000 Split;
4. Zelena Istra, Gajeva 3, 52100 Pula.

Poštovane/i,

Hvala Vam na dostavi Vašeg cijenjenog mišljenja u postupku u izrade Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, te nastavno dajemo očitovanje na vaše mišljenje.

1). Slijedom Vaših cijenjenih mišljenja i mišljenja ostalih sudionika određeno je nadležno tijelo za provedbu odredbi zakona na način da isto glasi: Koordinacija za sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika znači nadležno tijelo imenovano u skladu s ovim Zakonom, a koje je nadležno za provedbu regulatornih djelatnosti koje su nadležnom tijelu dodijeljene ovim Zakonom (u daljnjem tekstu: Koordinacija). Nastavno predloženo je da se Koordinacija sastoji od ministarstva nadležnog za rudarstvo, Agencije za ugljikovodike, Hrvatskog registra brodova, ministarstva nadležno za pomorstvo i zračni promet, državne uprave nadležne za zaštitu i spašavanje, ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i prirode i Agencije za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom. Zakonom je određeno da Organizaciju i način rada Koordinacije utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

2). Osnova premisa prilikom izrade Zakona bila je propisati procedure i radnje u skladu s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.), ne umanjujući značaj i/ili vrijednost niti jedne institucije, pokušavajući smanjiti vjerojatnost za nesreće prilikom provođenja odobalnih radova na najmanju moguću mjeru jasno propisanim procedurama i zahtjevima koje donosi ovaj Zakon.

3). Zakon se odnositi kako na planirane odobalne radove tako i na postojeće odobalne radove, tako da nam nije jasno od kuda ste iščitali da se pokušava Zakonom isključiti postojeće odobalne radove?

4). Ovdje ćemo ukazati samo na neke odredbe iz Zakona za koje apsolutno smatramo da su u skladu s smjernicama iz Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni direktive 2004/35/EZ (SL L 178., 28.6.2013.).

- Koordinacija mora biti neovisna i objektivna u izvođenju svojih regulatornih funkcija.
- Koordinacija mora osigurati primjerene ljudske i financijske resurse za izvršavanje svojih dužnosti iz ovog Zakona.
- Koordinacija može sklapati formalne dogovore s odgovarajućim tijelima Europske Unije ili drugim prikladnim tijelima, kako bi osigurala specijalističko stručno znanje koje će joj pomoći u obavljanju regulatornih funkcija. Tijelo se ne smatra prikladnim u smislu ovog stavka ako njegova objektivnost može biti ugrožena radi sukoba interesa.
- Financijski troškovi Koordinacije u izvršavanju dužnosti iz ovog Zakona **moгу se** namiriti od ovlaštenika dozvole.
- Koordinacija jednom godišnje izrađuje i **dostavlja Vladi Republike Hrvatske, do 30. lipnja, putem Ministarstva, izvješće o svom radu za prethodnu godinu.**

- **Vlada Republike Hrvatske nadzire rad** Koordinacije i poduzima sve potrebne mjere kako bi se poboljšala njegova učinkovitost u izvršavanju regulatornih djelatnosti koje su određene ovim Zakonom.
- Koordinacija je dužna:
 - a. djelovati **neovisno od politike**,
 - b. jasno odrediti opseg svojih odgovornosti kao i odgovornosti ovlaštenika dozvole, operatora, vlasnika i izvođača u pogledu nadzora nad rizicima od velike nesreće,
 - c. utvrditi pravila, procese i postupke za temeljitu procjenu izvješća o velikim opasnostima i drugih dokumenata koji se dostavljaju u skladu s odredbama ovoga Zakona,
 - d. učiniti dostupnim pravila, procese i postupke iz točke c. ovoga stavka ovlaštenicima dozvola, operatorima, vlasnicima i izvođačima, a njihove sažetke staviti na raspolaganje javnosti i zainteresiranoj javnosti,
 - e. prema potrebi provoditi zajedničke postupke s tijelima javne vlasti radi izvršavanja dužnosti iz ovog Zakona,
 - f. **temeljiti svoju politiku, organizaciju i operativne postupke na načelima transparentnosti, dosljednosti, razmjernosti i objektivnosti kod odobalnih radova.**

5). Vlada Republike Hrvatske intenzivno sudjeluje u radu Radne skupine Europske unije za sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika od njezinog osnivanja početkom 2014. godine, a čije je osnivanje regulirano samom Direktivom 2013/30/EU, te je u sklopu iste Radne skupine sudjelovala u izradi Provedbene Uredbe br. 1112/2014. Osim izrade Provedbene Uredbe Radna skupina zajednički izmjenjuje iskustva i u skladu s rokovima Direktive 2013/30/EU osigurava implementaciju iste u zakonodavstvo svake države članice, **a čiji je rok 19. srpnja 2015. godine.**

Direktiva 2013/30/EU propisuje da je rok za prilagodbu starih postrojenja **19. srpanj 2018. godine**, dok svi novi zahvati moraju biti usklađeni s Direktivom 2013/30/EU, a što ukratko **znači da se ne može započeti s aktivnostima ukoliko nisu osigurani svi adekvatni resursi koji u trenutku mogu reagirati i spriječiti nesreću.**

Način ponašanja i propisane procedure tijekom bušenja na moru već odavno su regulirane propisima, a trenutno je na snazi Pravilnik o bitnim tehničkim zahtjevima, sigurnosti i zaštiti pri istraživanju i eksploataciji ugljikovodika iz podmorja Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 52/2010). Pravilnikom je strogo zabranjeno bacanje i ispuštanje čvrstog otpada, motornog ulja, tekućih ugljikovodika, otrovnih i štetnih tvari, redovite kontrole bušaćih i proizvodnih postrojenja, itd. Što se tiče samog procesa bušenja i mogućih incidentnih situacija, Pravilnik definira vrste i mjesta postavljanja preventera, njihove certifikate, potom blokadne ventile i zasune. Isto tako, sva oprema koja se koristi pri izradi bušotine mora biti atestirana, te osiguravati maksimalnu sigurnost tijekom bušenja. Sam Pravilnik već sada ne ostavlja gotovo nikakav prostor za moguće improvizacije tijekom istraživanja i eksploatacije, a spomenuta Direktiva 2013/30/EU mjere će samo postrožiti. Osim navedenog Pravilnika i Direktive, Republika Hrvatska potpisnica je MARPOL konvencije, Barcelonske konvencije, Rio deklaracije, Stockholmske konvencije i brojnih drugih protokola koji su obvezujući i na snazi su i na teritoriju Republike Hrvatske.

U skladu s Direktivom 2013/30/EU nameće se dodatan nadzor nad svim ekološkim mjerama koje će se morati provoditi. Izvještaje o tome bit ćemo pak obavezni redovito dostavljati Europskoj komisiji. Mjerama koje sada postavljamo ne samo da štitimo Jadran od potencijalnih nezgoda prilikom istraživanja i eksploatacije, već podižemo cjelokupni sustav

sigurnosti i zaštite okoliša. S novim aktivnostima se neće moći započeti dok god se ne uspostave adekvatni resursi koji će moći reagirati u trenutku u slučaju bilo kakve nesreće, a u skladu s novim Zakonom o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika koji će se u zadanim rokovima, tijekom lipnja 2015. godine uputiti Hrvatskome saboru na usvajanje.

Važno je napomenuti da Direktiva 2013/30/EU ne propisuje administrativne procedure javnog nadmetanja ishoda dozvola za priobalne naftne i plinske djelatnosti, već ih propisuje Direktiva o uvjetima za davanje i korištenje odobrenja za traženje, istraživanje i eksploataciju ugljikovodika (94/22/EZ) koja je implementirana u naše zakonodavstvo prilikom donošenja Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, kao i Zakona o rudarstvu, što dovodi do zaključka da su Odluke koje je donijela Vlada Republike Hrvatske donesene u skladu sa zakonima kao i direktivama EU.

Ministarstvo gospodarstva ovim putem još jedanput zahvaljuje svima na njihovom doprinosu u postupku u izrade Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.